

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Vidéken:
Egy hóra 1 kor. Egy hóra 2 kor. 50 III.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolvas szerkesztő:
SIPOS BÉLA
Kiadók és Laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Városi bajok.

Debreczen, szept. 16.

Forduljunk el egy pillanatra az ideget öllő politikától, a nemzeti küzdelem, hogy ne mondjuk nemzeti vergődés nagyszerű jeleneteitől, foglalkozzunk a mi sajátos helyi dolgainkkal.

Vagyunk mi debreczeniek olyan szerencsések, hogy akad elég bajunk, a melyet kihozhatunk a fórumra, s megmutathatjuk a közigazgatás orvos tudorainak — hogy ha akarnák hát egészen más külső képe lenne ennek a városnak.

A közigazgatás nem mentheti magát azzal, hogy politikai dolgok tartják lenyűgözve. A közigazgatás elvégzi havonként vagy kéthavonként egyszer a maga politikai demonstrációját, azután vissza térhet tulajdoképeni hivatásához. Ennek a hivatásnak a lényege minden nagyképűség nélkül gyorsan intézni el az apró emberek dolgát, s olyan város fejlesztési politikát követni, hogy Debreczen minden gazdagsága mellett ne maradjon mögötte a magyar kultur központoknak.

Itt Debreczenben három esztendő óta azt mondják új rendszer van. Nos, a ki három évvel ezelőtt benne élt ennek a városnak közügyeiben — s három év után visszatérve újra fog-

lalkozni kezd azzal — a legjobb akarral sem mondhatja, hogy az ugynevezett új rendszer áldásos eredményeket produkált volna. Az új rendszer eredménye abban öszpontosul, hogy a városháza előtt *Aczél Géza* főmérnök drága pénzért letelepített egy parknak nevezett föld és cserje tömeget. A Puky főispán által energikusan és okosan megkezdett szervezési munkát befejezték jól rosszul — s ezzel a városháza urai elpihentek babérjaikon. Azaz, hogy egyszer még vltak a tanács tagjai nagy csatát — a mikor arról volt szó, hogy ki legyen a szingizgató. Ez érdekelte, izgatta a polgármestert, épen úgy, mint a főmérnököt, s vitázott rajta a katonaiügyi, az adóügyi talán még a gazdasági tanácsos is. Ennek így kellett lenni, mert azután, a hogy ezt a fontos közigazgatási kérdést letárgyalták, azonnal egészségesebb lett a város, rendezettek lettek az utaik s leszalott a *pótadó!*

Adassék hát tisztelet az új rendszernek, de mi a még hátra levő három évtől nem várunk, mert nem is várhatunk semmi jót. Nem mondjuk, hogy a hátra levő idő alatt valami nagy veszedelem fog rászakadni a városra, azt sem állítjuk, hogy pénzügyi egyensulya megbillen — de az bizonyos, hogy közállapotaink épen

olyan vigasztalanok, sivárok maradnak, mint voltak az elmúlt három esztendő alatt. A város vezetőinek nincs programja, nagyobb konstrukciók iránt nincs érzéke, a főbb tisztviselők összes tevékenysége akták aláírásában, közigazgatási ügydarabok referálásában málik szét.

Óriási problémákat kellett volna már is megvalósítani. Esztendők óta vágják a tanács fejéhez a csatornázás és vízvezeték hiányát. Pénzt is vettek már fel reá. És a megvalósítás helyett vidéki városra nézve olyan harmadrangú kérdéssel foglalkoznak, mint a vásárcsarnok; megint bele akarnak ölni az öreg városháza épületébe néhány súlyos ezrest — új színházépítési tervek röpkednek a levegőbe. Pedig a jó városi közigazgatás alfája az, hogy adjon a hatóság jó következet, rendezett utcával, iható vizet és becsületes vilagitást polgárainak. Ezekről az életszükségletekről alig-alig esik szó — az évtizedekre maradható tervek — talán a főmérnök jóidulatából időtlenidőkre elpenészesednek. Csodálkozunk rajta, hiszen például a vízvezeték munkálatainál is akadnak építési dolgok.

Az ilyen városi politika mellett nincs bizalmunk a jövőben. És hogy — sajnos — ez a vélekedés konkrét igazság, azt megfogja mutatni

Vasárnapra.

Idő előtt megnyílnak a Kossuth-utcai színház kapui — igaz, hogy csak egy estére. A lemergi egyetemi ifjak dalos társasága vonul oda be ma este, s bemutatja a lengyel dalköltészet remekét. Ez a költészet csak fájdalmas, bús melódiákat teremt. Ott sir benne a lengyel nemzet minden fájdalma, elvesztett szabadsága feletti gyöttrődése. Nekünk, a kik szenvedéseinket szintén dalba öntöttük rokonszenvesek ezek a bús melódiák, s jobban megfogjuk azokat érteni, mint bármely más népe ennek a világnak.

Tíz esztendővel ezelőtt a debreczeni dalárdát nagy lelkesedéssel fogadták Lembergben. Ugyanazon vezetők állanak most is ennek az előkelő daleggyesületnek az élén — a kik akkor elmentek Lembergbe, hogy dicsőséget szerezzenek a magyar dalnak. Ugy hozza magával a nemzetek között fennálló viszony, hogy mindazon jóindulatot és szeretetet hatványozott mér-

tékben kapják vissza az elnyomott nemzet szimpatikus fiai. Ebben a hogy a készsüldéseket látjuk, aligha lesz hiány. Nagy tüntetéssé női ki magát, a mint sejtjük a vasárnapihangverseny. A szabadságért erős harcokat vivó magyar nép teljes rokonszenvét és szeretetét fejezi ki a leigazott lengyel nép iránt, a kitől olyan galádul vették el a nemzetiség nagy és fenséges eszközét a szabadságot.

Munkások csákánya csattog a Kossuth-utczán. — A színház környékén pedig nagy gépkolosszusok ontják a füstöt. A gépek körül száz meg száz ember áll és kíváncsian nézi a lázas munkát. Nem gondol vele senki, hogy az üstökben való olvasztás s a nagy gépek alkalmazása között a technika szédületes diadala van. Nem gondol vele senki, csak nézik a fürge masinákat, a mint azok dolgoznak az új aszfalton. Nem ártana pedig, ha a tekintetes polgármester ur és a tekintetes tanács gondolkodnának azon az időn, a mely

az üstözés, a benzines gépek korszaka közt eltelt. Ha gondolnának erre, úgy bizonyosan eszükbe jutna, hogy a világ senki kedvéért nem áll meg, hanem szédületes robogással megy a bizonytalanság ködébe burkolt jövőbe. És az időnek minden szárnycsapása elüzi egy egy ködrétegét a bizonytalanságnak. A világ halad, — haladni kell hát a polgármestereknek és a tanácsnokoknak is. Haladni kell pláne akkor, a midőn minden eszköz meg van arra, hogy okos városfejlesztési politikát csináljanak. Ne csak próbaszfaltozást, csatornázást és vízvezeték készítsenek, hanem végre-valahára fogjanak hozzá radikálisan a tervekhez. Vagy talán azt hiszi a polgármester és a tekintetes tanács, hogy még egyszer lehet 17 milliót felvenni? Ugyan kérem!

Ebben a városban egy ember érezheti magát igen kellemetlenül. — ez az ember Domahidy Elemér főispán. Mikor főispán lett — akkor még az ellenzék is

Gőzmosóda

fehér neműekre

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő koosi.

minden hónap, a mely a város felett elszűnik. Az a kérdés most már, hogy ezt a vigasztalan szűrkéséget, az energia és akarás teljes hiányát szabad lethargikus álomba merülve tünni? Vannak, akik az álmodozó és lusta arab életberendezését helyeslik. De kell lenni olyanoknak is, a kik nem járnak behunyot szemmel — s az álmodozás helyett jobban szeretik a friss és lüktető életet. Ezek közé tartozik e sorok írója is.

S. B.

Új hitelszövetkezet Debreczenben.

Gyáriparosok hitelszövetkezete.

Debreczen, szept. 17.

Ma délután Debreczen közgazdasági élete ismét fontos intézménnyel lesz gazdagabb.

A „Gyáriparosok Hitelszövetkezete”, melynek előkészítéséről lapunkban is többször írtunk, ma délután fog formaszertüléget is megalkotni, miután az alapítóbizottság előkészítő munkálatai szinte nem is remélt sikerrel jártak.

Az eszme tehát, melyet a nyár elején, a debreczeni keresk. és iparkamara egyik értekezletén Polgár Zsigmond kir. iparfelügyelő vetett föl, immár testet ölt, helyet és hivatást, munkát kér közgazdasági életünkben.

Fontos ez intézmény magára Debreczen városára is, méltán megérdemli az általános érdeklődést; mert az által, hogy a kamarakerület kilencz törvényhatóságának gyáriparosait szövetkezetben tömöríti, Debreczennek, mint egy ország rész közgazdasági gócpontjának szerepét erősíti.

De különösképen fontos ez új intézmény magukra az érdekelt gyáriparosokra.

Régi panasz, sulyos helyzet, hogy gyáriparunk (kivéve a legnagyobb vállalatokat, melyek mögött rendszeren nagyobb pénzeszámok állanak), nem képes illő és méltányos hitelt megkapni. Vidéki pénzintézetek vagy egyáltalán nem, vagy csak igen terhes feltételek mellett hajlandók iparvállalatoknak hitelezni. Fővárosi inté-

zetektől is nehezen és terhes feltételek mellett lehet kölcsönt kapni a legszilárdabb, fejlődés útján haladó vállalkozásnak is.

Ezen segíteni merült föl az eszme, hogy a gyáriparosok ne várjanak külső segítségre, hanem tömörüljenek hiteligényeik kielégítése céljából hitelszövetkezetben.

A pénzintézetek nem láthatnak ebben ellenakciót, mert hiszen egyrészt maguk mondták le e területről, midőn vonakodtak a gyáripari vállalkozásnak a méltányos hitelt megadni, másrészt a pénzintézetek maguk is örvehetnek az intézménynek; mert ha óvakodtak egyes iparvállalatokkal kölcsönügyletet kötni, félve a vele járó kockázattól, akkor most bátrabban és biztosabban köthetnek nexust a gyáriparosok egész nagyobb csoportjával, melynél, még ha egyes iparágakban kedvezőtlen fordulat, visszaesés állna is be, az összesség vállalain a kapcsolat szilárdan megállhatna. Ezt maguk a modern pénzintézeti emberek is elismerték és helyeselték.

E hitelszervezkedés által elérhetik gyáripari vállalkozóink, hogy a szükséges hiteleszközöket gyorsan és méltányos feltételek mellett, magának a vállalatnak hitelalapján megszerezhetik. Ez által módjukban lesz a kedvező konjunktívákat kihasználni, vállalatukat fejleszteni.

Mód nyílik arra is, hogy egyes, jelenleg kisipari keretek közt működő iparágakban nagyobb vállalatok fejlődhesse nek. Számos, különösen mezőgazdasági iparágban újonnan bevezetése is lehető lesz. Egyáltalában az olcsóbbá és kedvezőbbé váló ipari hitelviszonyok egész ipari fejlődésünknek újult erőt adhatnak.

Magasabb közgazdasági szempontokból is örvendetés lesz a gyáriparosok hitelkapcsolatok alapján szervezkedése. Az így szorosabb nexusokba kerülő gyáriparosok kizoríthatják maguk közül a tisztességtelenné fajuló versenyt, mely már egyes ágazatokban annyira pusztítóvá lett, hogy nyomása alatt a legizmosabb, leg-egészségesebb vállalatok is megroppannak.

A szervezkedésük által megerősödött, szilárdabb hitelviszonyok között erősebben megálló magyar gyáripar azonkívül sikeresebben veheti fel a harcot a külföldi versenyyel szemben is.

Végül számítanunk kell a közel jövőben, az önálló vámterület létrejötté folytán beálló nagy változásokra is, mikor is a magyar iparnak megsokszorozott erővel kell munkába lépni, hogy kiterjeszkedve, megnövekedve képes legyen megfelelni azon nagy hivatásnak, mely a magyar nemzeti gazdasági élet e nagy átalakulásánál rája vár. Másrészt előre látható, hogy ugyanakkor osztrák részről épen hitelügyi téren és pedig leginkább iparunkkal kapcsolatban, nagy arányú gazdasági harcra, nyílt és rejtett támadásokra kell számítanunk. Megszilárdított hitelviszonyokkal iparunkat ezek ellen kellő ellenálló-képességűvé erősíteni nagyon is létkérdésünk.

Es így tovább, még számos kapcsolatban, jelentős hatásoknak egész sorát hozhatnánk fel indokolásul, amiért iparvállalataink mai napon megalakuló hitelszervezkedését örömmel üdvözljük. És kívánjuk, hogy példájukra az ország többi vidékein is hasonló hitelszövetkezetekbe tömörüljenek gyáriparosaink, ugy a maguk, mint általános közgazdasági fejlődésünk érdekében.

Bárd.

Czipó király

A cégére tessék ügyelni.

Debreczen, Piacz-u. 49., a főposta kapujával szemben. Össze és tétre legolcsóbban lehet vásárolni női-, férfi- és gyermek czipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő-üzletében.

Lengyel egyetemi ifjak Debreczenben.

A részletes program.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 16.

Dicsőséges szabadságharcunk hős tábornokának, Bem Józsefnek száz éves születési fordulóján eljönnek a lengyel egyetemi ifjak Debreczenbe — s hangversenyt rendeznek a nagy magyar metropolisban. Őszinte szeretettel és lelkesedéssel várjuk őket, mert biztosak vagyunk benne, hogy a dalok szárnyain diadalt fognak aratni.

A lengyel vendégek érkezéséről és fogadtatásáról már írtunk lapunkban. Most a rendező bizottság közli velünk a végleges programot, a melyet a lengyel vendégek debreczeni időzésére kidolgozott. A részletes program a következő:

Fogadtatás, hangverseny.

Vasárnap délután 2 és fél óraker, a debreczeni összes dalegyletek és testületek gyülekeznek a Kollégium hátulsó udvarán zászlókkal, jelvényesen. A megállapított sorrendben történt felállítás után, az „Egyetértés” zenekara vezetésével, megindul a menet a Piacz- és Hunyady-utcán a vasúti indóházig, hol a főhomlokzattól jobbra eső területen, a főiskolai ifjuság kordonán belül történik a felállítás, a már megállapított módon.

Itt várja be a vendégfogadó rendezőbizottság a 3 óra 29 perczkor érkező lengyeleket s a velök érkező vendégeinket.

A vonatból kiszállás és elhelyezkedés alkalmával az „Egyetértés” zenekara a Lengyel és Magyar Hymnust játsza. Ezután következik a Dalegyletek üdvözlő dala, mely után a város nevében Oltán Karoly kulturatanácsos, a debreczeni összes dalosok nevében: Márk Eudra ügyvédi kamarai elnök, a rendező bizottság elnöke, az ifjuság nevében H. Kiss Pál, az ifjuság elnöke üdvözlő rövid beszédben az érkezőket.

Erre megindul a menet, a diadalkapun át, abban a sorrendben, amint jött, vissza a Hunyady-, Piacz- és Kossuth utcán az „Angol Királynő” szállodaig, a Kaszinó felől levő oldalon, zárt sorokban vendégeink szállásáig. Innen a menetben résztvevő testületek hazamennek.

Este 8 óraker pontosan kezdődik a hangverseny, a színházban. (E hangverseny részletes műsora külön kiadású színlapon is megjelent.)

Színház után átvonul az egész közönség az Angol Királynőbe, hol az étlap szerint történő étkezés alkalmával a helybéli dalegyletek szabadon választott darabbal hangversenyt rendeznek a vendégek tisztelőjére. Ugyanekkor a nagy és fehér teremben, Racz Károly és fia zenekara muzsikája mellett táncz lesz.

Hétlőn.

Hétlő reggel 1/28 óraker a vendégek és az összes dalosok gyülekeznek a Csokonai-

szobornál. Innen a helyi vasut kocsiján indulás a nagyerdői Polgári lövöldéhez, hol kis bográcsokban felszolgált villásreggeli várja az érkezőket.

10 órákor indulás vissza a Csokonai szoborig.

A Nagytemplom megtekintése után bevonulás a főiskolában levő Petőfi-szoborhoz, hol a főiskolai énekkar éneke után H. Kiss Pál ifj. elnök üdvözlö a lengyel egyetemi polgárokat.

Szilágyi Dezső joghallgató szavalja: Petőfi, Erdélyi hadsereg című költeményét.

A szobor megkoszorúzása után a főisk. énekkar éneklé a szózatot.

Az ifjúsági ünnepély után az interóátus, főiskolai szertár és muzeum, oratórium és könyvtár megtekintése következik.

Délben 1/2 órákor Debreczen sz. kir. város az Angol Királynőben b. nketet ad a vendégek tiszteletére. (Egy teríték ára 5 kor.)

Az ünnepi ebéd iránt érdeklődők előjegyez tetnek Márk Endrénél, Csúrka Istvánnál és Hauer Bertalan vendéglősnél.

Délután 1/4 órákor a helyi vasut igaz gatósága által átbocsájtott kocsikon indulás a nagy állomáshoz, hol bucsu után, bizo nyára egy néhány kedves órának emlékével tér vissza a lengyel dalos sereg otthonába.

Kezdődnek a kihallgatások.

— A politikai helyzet. —

Széll Kálmán előtérben.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 16.

A politikai élet visszazökkent ugyanabba a stádiumba, a melyben Fejérváry Géza báró kormányra jutása előtt volt. Következnek ismét a királyi kihallgatások.

A végtelen bonyodalom szálait ismét Bécsben próbálják majd kibogozni — vagy legalább is úgy tesznek, mintha próbálnák. Már a legközelebbi napokban — amint mi is hírül adtuk — fölmennék a császárvárosba a király hívó szavára azok az ellenzéki vezetők férfiak, akiknek szerepet szánnak a megoldásban. A bukott miniszterelnök holnap, vasárnap végzi ez irányban köteles funkcióját, előterjeszti azok névsorát, akiket a Burgba meghívandóknak tart. A király pedig meg fogja hívni — szokás szerint — azokat, akiket a császári tanácsosok ajánlanak.

A darabantok tanácskoztak.

A bukott darabant miniszterium, mint budapesti tudósítónk telegafálja, ma tanácskoztak. Báró Fejérváry Géza ma délelőttre

ujabb miniszteri konferenciát hívott egybe; délután pedig elutazik Bécsbe, hogy vasárnap délelőtt kihallgatásra menjen a királyhoz, jelentést teendő a pénteki eseményekről.

A mai minisztertanácson, mint hírlik, az ügyek ideiglenes továbbvezetésével megbízott miniszterek megállapodtak abban a terminusban, ameddig csakugyan kényes, sőt kínos helyzetükben maradni hajlandó: s ezt „hódolatteljes kérés” formájában ő felségének báró Fejérváry állítólag (u. tomasára fogja hozni. Magyarán szólva: az ügyvivők ezzel az állásponttal már maguk is torkig vannak.

Széll előtérben.

Széll Kálmán, akiről az a hír járja a Fejérváry kabinet bukása óta, hogy a királytól meghívást kap a koalíció vezetőivel való — béketárgyalásokra, tegnap Rátótról Budapestre érkezett.

Széll, amint biztosan megtudtuk, egyelőre még nem kapott meghívást a királyhoz, annál kevésbé kapott meghívást arra, hogy a békés kibontakozás érdekében tárgyalásokat folytasson a vezérbizottság tagjaival.

Budapesten való tartózkodása alatt azonban már eddig is érintkezésbe lépett több ellenzéki vezérférfiival így a Nemzeti Kaszinóban hosszasan beszélgetett gróf Andrássy Gyulával, Darányi Ignácczal és gróf Zichy Aladárral.

Klerikális miniszterium.

Zichy János váratlan fölbukkanása politikai körökben már élénk diskusszió tárgyát képezte. Elterjedt újabb hírek szerint a király az esetre, ha a koalíció nem hajlandó a kormányzást elvállalni ama program alapján, melyet az uralkodó megadhatónak vél, gróf Zichy Jánossal akar kísérletet tenni és a néppártnak ezt a volt vezérét bizná meg a kabinetalakítással.

Egy verzió szerint Zichy János miniszterelnöksége már két nappal ezelőtt befejezett dolog volt, a mi azonban még nem valószínű. De az egyáltalában nem tartozik a lehetetlenségek közé, hogy csakugyan kísérletet akarjanak tenni a klerikális és reakcionárius gondolkodású főúrral. Hogy azonban ez a kísérlet nagyon balul fog kiütni, azt nem nehéz megjósolni.

Van hír, amely arról is tud, hogy a gróf, akit különben Szögyény-Marich László berlini nagykövet is portál, meg is csinálta már a programját, a melynek az az alfája, hogy okt. 10-én feloszlassa az országgyűlést.

Visszautasított bárói czim.

— Debreczeni kosár Fejérvárynak.

— Domahidy szerepe a vásárban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 16.

Városszerte a hapták kormánycsunya felsüléséről beszélnek. Biztos forrásból arról értesülünk, hogy az elmúlt héten Fejérváry Géza ügyvivő miniszterelnök Domahidy Elemér főispán útján ajánlatot tett Harstein Péter durgazdag debreczeni földbir-tokosnak, hogyha 200.000 koronát hajlandó a rendelkezési alap javára lefizetni, úgy a királyhoz felterjesztést intéz az iránt, hogy a családja bárói rangot és czimet kapjon.

Domahidy Elemér főispán az ügyvivő miniszterelnök parancsát teljesen erkölcsösnek találta és azonnal felkereste Harstein Péter nagybirtokost, akit otthon is talált.

Néhány percnyi beszélgetés után azonnal kirukkolt a főispán ur a megbízatásával és erősen dicsérte az aránylag olcsón megszerezhető bárói czim és rang előnyeit. Megjegyezte, hogy most különös olcsón juthat hozzá, mert az ki van zárva, hogy más kormány alatt 5—600.000 koronán alól megszerezhetik, hisz nagyon jól tudja, hogy a pesti zsidók némelyike egy millió koronával is jóval többet „áldozott” azért, hogy a bárói czimet megkapja. Na de Fejérváry lejjebb szállította a méltóságos czim árát és hajlandó kivételesen 200.000 koronáért szállítani a bárói méltóságot.

— Erre a merész szárnyalásu beszédre Harstein Péter szép nyugodtan azt válaszolta, hogy köszöni szépen Fejérváry ur gondoskodását és a főispán ur buzgalmát, azonban nem kér belőle.

Legelőször is azért nem, mert erkölcsstelennek és magára nézve meggyaláznának tartja ezt az ajánlatot, hogy ő bármilyen összegért is bárói rangot és czimet vásároljon.

Másodszor, mint becsületes magyar ember, a ki királyát szereti, ilyen ajánlatot el nem fogadhat, mert ha ő felsége az üzlet piszkos oldaláról tud, úgy ez az én szememben árnyat vetne a királyi méltóságra; ha meg nem tud, úgy a király becsapását látom ebben a dologban.

Harmadszor ezt a kormányt nem tartom törvényesnek és így ré-

Új vasöntöde és géplakatosság

DEBRECZEN, Hortobágy malommal szemben.

szecska és répavágók, cservágók, ekék, vetőgépek és minden egyéb gazdasági gépek és eszközök javítását és újítását jutányos árért pontosan és gyorsan tesszük. Továbbá ezen üzletünk kályhák és egyéb betétek és egyes részeit ujonnan megöntjük és mincsefőre öntött vas eszközök bármikor öntünk.

Fái és Bozsik.

szemről becstelenség lenne, ha ezt az ajánlatot elfogadnám.

A főispán lehorgasztott orral hallgatta a derék nagybirtokos hazafias beszédjét, egy szót sem szólva felkelt és eltávozott, hogy gazdájának megírja, hogy Debreczenben önértetes magyarak vannak, akik törvénytelen hatalomtól ilyen előnyöket sem fogadnak el.

Zigány a vádtanács előtt.

Ha nagy ügy kezd kicsiny lenni.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 16.

Ma délben kezdte meg a vádtanács Czárán István kir. ítélőtáblai bíró elnökele alatt dr. Halmay Elemérnek védence Zigány Árpád nevében beadott felfolyamodását a vizsgálatra fogvatartás ellen.

A felfolyamodás beadásától, annak elintézéséig a vizsgálat szünetel, miután Bakonyi Kálmán vizsgálóbíró az aktákat átküldötte a vádtanácsba, ezeket csak holnap kapja vissza, így hát hétfő előtt a vizsgálatot nem folytathatja, de minden valószínűség szerint hétfőn sem, mert ha a vádtanács a fogvatartás mellett határozna, ami valószínű, mert az ügyészség a fogvatartást a vizsgálat érdekében szükségesnek mondja, úgy Zigány védője a táblához intéz felfolyamodást, az aktákat sürgősen ide kell áttenni, a vizsgálatot, amíg le nem érkezett, folytatni újra nem lehet.

Tudósítónk beszélt a törvényszék egy előkező tagjával, a ki a Zigány Árpád ellen folytatott ügyet igen apró ügynek tekinti, melyet csak a politikai fondorkodás fujt fel, mivel azonban ehhez a hatóságnak semmi köze nincsen, a Zeysig-ügy, mire a végtárgyalásig ér, már akkora sem lesz, „mint a milyen egy Zeysig“ (csiz) szokott lenni.

Felségsértés, királysértés nincsen a röpiratban, személyekkel nem foglalkozik, tisztára látható, hogy a szerző kerülte azt, hogy a büntető perrend tartás idevágó §§-aival összeütközésbe kerüljön. A mit a Házról mond, a családról, az kritika, lehet, hogy alaptalan, igaztalan és hazug, de a rágalomig sohasem jut el, ezt szintén kerüli. Mar most következnek az izgatás vádjai. Hát izgatott ez a röpirat? A Hohenzollernek ellen? Ezeknek eszük ágában sincsen az ilyen dolgokon izgulni. A magyarokat? Itten egyhangúlag ellene nyilatkozott minden pártárványlat és kiátkozták a szerzőt és a szerzeményre felbujtót Kárpátoktól Adriáig. Ez csak politikai szempontból lehet „nagy ügy“, bíró

sági szempontból apróság, mely fölött hamarosan napirendre lehet térni. Hogy mit csinál a politikai marakodás belőle, az a bíróságra nem tartozik, ez csak rendőri ügy.

Vármegyénk és vidéke.

Szociálisták gyűlés Érmihályfalván. Érmihályfalváról jelentik, hogy az ottani újjászervezett szociáldemokraták szept. 24-ikén népgyűlést tartanak az általános választói jog mellett. A népgyűlésen részt vesz Mezőfi Vilmos szociáldemokrata képviselő is s beszédet mond Tolnai Károly értarcsai kereskedő Mezőfi rendíthetetlen híve is.

Jegyzőválasztás Ujvároson. Kovács Ferencz főjegyzővé történt megválasztása folytán megüresedett másodjegyzői állásra a pályázat f. hó 26-án jár le. Mint tudósítónk jelenti, ezen állásra legtöbb kilátása van Márki Lajos józsa segédjegyzőnek.

Megriasztott tolvajok. Érmihályfalváról jelenti tudósítónk, hogy Glück Benő ottani nagybérlő tanyáján az elmúlt éjjel tolvajok jartak. A tolvajok a tengeri földre szekérrel vonultak fel s nagyobb szabásu manipulációt akartak véghez vinni. Szerencsére a csősz észrevette a zsákokkal felszerelt tolvajbandát, felkeltette Frenkel ispánt, aki aztán a villával és kapákkal felfegyverkezett cselédséggel megugrasztotta a tolvajbandát. Szekerük azonban lovastól együtt ott maradt.

Kincsek a halápi földben.

— Nagybecsü régiségek. —

Az eke és az arany.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szeptember 16.

Kint a halápi pusztán napok óta ismét folynak az ásatások. Zoltai Lajos a kiváló történettudós és Péter Gábor ügyelnek fel az ásatásokra, nagy buzgósággal keresvén a halápi templom alapját és azt az őskori temetőt, amelynek itt kell lenni Debreczen tőszomszédságában.

Az ásó egész nap dolgozott. Egy csomó őskori cserép edény napvilágra is került — egyébként a tegnapi nap ásatási eredménye nagyon gyenge volt.

Este felé, mikor már a napi munkát be akarta fejeztetni az ásatásra felügyelő Péter Gábor, a szomszéd tanya birtokosa Zöld Bálint lelkendezve jött hozzá, s elmondotta, hogy cselédei szántás közben ritka hecses leletre akadtak. *Kifordult a fekete földből az eke hasítására egy csomó arany és ezüst pénzt, egy gyönyörű aranyozott ezüst kehely.* Két három forduló után újból arany pénzt vetett ki az eke — később pedig egy misemondó ruhának ezüstös és aranyos foszlányait.

Péter Gábor azonnal átment a két kilométer távolságra, s megnézte az érdekes leletet. Hetven vagy nyolcvan drb ezüst és arany pénzt, egy szép egyházi kelyhet vert ezüsből, misemondó ruha foszlányokat és nagy pecsétet talált szép rendben egymás mellé rakva. Este felé járt már az idő, így csak annyit tudott megállapítani, hogy az ezüst pénzek a török hódoltság előtti időkről valók, ugyszintén a pecsét is. A misemondó ruha pedig az elpusztult halápi plebánia birtokában lehetett — a jelek legalább azt mutatják.

Zoltai Lajos és Péter Gábor ma délelőtt meg fogják vizsgálni Zöld Bálint értékes leletjét, s megállapítják, hogy az melyik korszakból való. Mint értesülünk, Zöld Bálint a régi aranypénzeket, a kelyhet s az értékes pecsétnyomot a városi múzeumnak fogja ajándékozni, a mely így becses tárgyakkal fog gyarapodni.

Egyébként Halápon eredménnyel kecsgetnek a további ásatások is. Most Magyar János földjén folyik a munka, s remény van reá, hogy rövid idő alatt megtalálják Zoltaiék az őskori temetőt.

Debreczen — Ausztriában.

Butaság vagy gonoszság.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 16.

Külföldi czégek ostobaságát már megszökták s nem háborodunk fel, ha Ausztriában gondolják Debreczent, Szegedet, vagy Aradot. De a mikor egy külföldi lapvállalat szemtelenkedett velünk, az komoly bosszúságot okoz nekünk.

Most értesülünk arról, hogy egy frankfurti pöngermán folyó irat kiadó vállalat, a magyar államiség ellen a leggaládabb mérenyestre vetemedett. Ez a vállalat hetek óta küldi a debreczeni Hungária kávéháznak mutatványszámként a „Das Freie Wort“ című folyóiratot. Azonban minden alkalommal a következő czímet ír a borító lapra:

P. P.
Grand Cafe Hungaria
Debreczen.
Österreich.

Ha va amely egyen nevére küldené ez a kiadóvállalat ezt a lapot és Debreczent Ausztria területén fekvő városnak czimezné, akkor a nagyratartott német műveltség fölött kellene sajnálkozni; azonban abban feltétlenül czéltudóságot kell látnunk, ha egy nagy magyar városban levő Hungaria című kávéházat valaki Ausztriába viszi. Ezt a meggyőződésünket csak megerősíti, ha lapozgatunk a folyóiratban és majdnem minden rovatában úgy foglalkozik Magyarországgal, hogy abban nincsen köszönet. Nemzeti küzdelmünket a legundorítóbb ferdtetésben mutatja be, állami függetlenségünket egyszerűen letagadja. Könnyebb rovataiban a magyarságról fentartani, sőt növelni igyekszik azt

legnagyobb czipó-áruházában Debreczen. Placz és Kossuth u. sarok, a kistemplommal szemben. — Szép és jó minőségű czipókat olcsón és kényelmesen lehet vásárolni.

Már megérkeztek Glück Ede
az őszi férfi-, női- és gyermek czipók

az elterjedt hazugságokat, hogy mi barbar és kegyetlen nácio vagyunk és minket a német birodalomnak előbb utóbb emberségre kell tanítani. Természetesen a hazafias kávék, amint ezen dolgokról meggyőződött, a lapot azonnal visszaküldte és mi hiszünk, hogy nem lesz Magyarországon nyilvános hely, vagy család, aki ezt a szenyiratot asztalán megtűrje.

A „Das Freie Wort“ bizonyára megfogja tanulni, hogy Magyarországon még sem lehet olyan bolondokat kapni, akik pénzért vásárolnának hazájuk ellenes förmedvényeket.

Színház.

Képosarnok a színházi csukrászdában. A színházi csukrászdában Zilahy Gyula egész képosarnokot rendezett be. Az eddig pusztá falakat tegnaptól kezdve festmények, vizrajzok, fotografiák tömege borítja. A fotografiák közt ott látjuk a magyar színészet nagy alakjait — sajátkezű aláírásaikkal és dedikációikkal. Ujházy, Biaha, Szacsavay, Csátár, Küri, Prielle Kornelia, a nagy Szathmáricé mind ott vannak Zilahy csarnokába. Meglehet látni egy tablóban Zilahyt régi szerepeiben, s másutt az új Zilahyt. Ott van Komjáthy, s a debreczeni közönség sok kedves ismerősének a fényképe. Az érdekes képosarnoknak valószínűleg nagy és állandó nézőközönsége lesz.

Színházvizsgálat — próbavilágítás. A színházat tegnap az e czéjra alakított bizottság megvizsgálta. Résztvettek a vizsgálatban Kerner Adó, mint a bizottság elnöke, Oláh Károly kultúratanácsnok, Debreczeni Jenő légszuszítási igazgató, Pubig Ernő h. tűzoltóparancsnok, Tikos városi mérnök, Mark Endre és Békés Gyula. A beható vizsgálat alkalmával mindent rendben talált a bizottság és azt aprobebb változtatásokkal átadhatónak jelentette ki. E vizsgálat alkalmával próbaképen fe gyújtották az összes lámpákat. A világítás kifogás talanul sikerült.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 szám.

Alszik a tanács.

Öt újabb tifusz eset.

Százhetvenöt tifusz beteg Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 16.

Debreczen város nemes tanácsát még a központi statisztikai hivatal kimutatása sem rázta fel tétlenségéből. A városi főorvosról nem is beszélünk, mert ez az ur mindennel törődik, csak a közegészség ügyével nem. Igaz, hogy megkérdezhetnék hát tőle, hogy ugyan miért főorvos akkor, ha egyáltalában nem hajlandó a polgárság egészségével törődni. De ha már a főorvos egyáltalán semmivel sem gondol, legalább

a tanácsnak kellene tudomást szerezni, hogy széles e hazában — mint már ismertettük — **Debreczen városában legnagyobb a halandóság.** Vagy a város vezetői előtt az ember élete olyan olcsó, hogy még a legalemibb óvintézkedést sem tartják szükségesnek fogatatosítani, hogy a tifusz járvány végvalahára **legalább csökkenjen.** Már azt nem is kívánjuk a bölcs magisztratustól, hogy a tifuszt megszüntesse, bár ha a járvány felléptekor komoly intézkedéseket fogatatosítanak, úgy ma már hire, sem hamva sincsen ennek a rettenetes járványnak.

Ebből az egy esetből is világosan látszik, hogy Debreczen város vezetői mit sem törődnek a polgárság érdekeivel.

Számtalan felszólalásunknak úgy látszik semmi eredménye nincsen. Azonban ennek daczára azzal a hirrel kedveskedünk a főorvos urnak és a nemes tanácsnak, hogy **egyedül a szombati napon a főkapitányságnál öt tifusz esetet jelentettek be.** Azonban ki tudja, hányat nem jelentenek be. Ha még ez sem fogja a főorvos urat meggyőzni arról, hogy Debreczenben tifusz járvány dühög, akkor mi fogunk módot találni arra, hogy a felsőbb hatóság világosan lásson és tudja meg, hogy itt merő kényelemszeretetből, vagy makacsságból letagadják a járványt.

— A vasárnapi isteni tiszteltek. Vasárnap az egyes hitfelekezetek templomaiban a következő sorrendben tartják meg az isteni tisztelteket. — A református templomban: Nagyttemplomban Széle György, Kistemplomban Lélay Menyhért. Újtemplomban Percz István, Ispótyai templomban Könyves Tóth Kálmán, Csapókerben Kovács János, Homokkertben Papp László, Szegényházban Hajdu Zsigmond. — Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi. — A gör. kath. kápolnában 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor szent mise, délután 3 órakor vécsernye, 4 órakor rózsafüzér ajtatosság lesz. — A róm. kath. templomban az istentisztelet a következő sorrendben tartatnak, reggel 6 órakor miszik Kampell József, 7 órakor Nyári Ignác a 8 órai szent misét a főgymnasiumi ifjuság részére egyik kegyesrendi tanár végzi, 9 órakor az ünnepi nagymisét dr. Wolafka Nándor v. püspök prépost plébános végzi segédlettel, utanna Nyári Ignác prédikál, háromnegyed 11-kor a Svetits-zárda s az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár Kálmán Dezső h. igazgató mond, 1/2 12-kor Szabó István miszik. — Délután 1/2 3-kor. dr. Wolafka Nándor v. püspök prépost plébános keresztény tanítást tart, 3 órakor lytánia és rózsafüzér, 5 órakor a Jézus szentséges szive szent József társulatának hónapos ajtatosságát végzi dr. Wolafka Nándor v. püspök prépost plébános szent beszéd és lytániával.

— Személyi hir. Vecsey Imre városi főjegyző szabadságáról hétfőn haza érkezik.

— Mikor lesz a városi közgyűlés. Debreczen város törvényhatósága szept. havi rendes közgyűlését f. hó 28 fogja megtartani, amelyen több fontos városi ügyet fognak tárgyalni. Így ezen a közgyűlésen fognak a villamostelep felépítésére beadandó ajánlatok felett dönteni.

— A gyáriparosok hitelszövetkezetének alapító bizottsága ma délután a kereskedelmi és iparkamara ülés termében tartja alakuló közgyűlését. Az ülésen Hjdúvármegye és vidékéről mintegy 150 érdeklődő vesz részt.

— Nyugdíj-ügyi bizottság. A nyugdíj ellenőrző bizottság ma délután 3 órakor ülést tartott, amelyen az 1906 évi városi költségvetésben felsorolt nyugdíjak összegét vizsgálta felül.

— Az egyházkerületi közgyűlés előkészítése. A tiszántuli ev. reform. egyházkerület közgyűlésének előkészítését október 12-ikén kezdik meg a tanügyi bizottság ülésével, a mely október 12-ikén tart ülést. Október 13-ikán pedig a főiskola igazgató tanácsa ülészik.

— A rossz helyi közlekedés. Anynyit irtunk már rozoga helyi közlekedésünkről, hogy ezzel a témával visszavonhatatlanul unalmas foglalkozni. Mi csak mindössze csodálni tudjuk Debreczen város közönségének türelmét, amelylyel elnézi a kis vasut sok baját. A helyi vasut ugyanis nagy hidegvérrel s minden előírás nélkül úgy végzi ő maga monoton zakatolását, ahogyan neki tetszik. A közönség pedig türi s nem szól egy szót sem, a helyi vasut igazgatósága pedig némán hallgat e bajok fölött. Tegnapi délelőtt a „Hortobágy“ nevű mozdony csak nagynehezen tudott kidőcögni az erdőig, mert a vize elfogyott. Itt vett aztán vizet s ez felőrai késést okozott. Épen ideje volna tehát, ha a helyi vasut igazgatótanácsa most már radikálisan hozzálátna e bajok orvoslásához.

— Megmarad a cselédvásár. A debreczeni cselédszerző intézetek tulajdonosai már régebb idő óta panaszkodnak azért, hogy a cselédek a piacon, utczákon összeverődnek és ott cselédvásárt csapnak. A cseléd közvetítők nevében Turai Farkas és Klein testvérek folyamodványt nyújtottak be Végh Gyula rendőrfőkapitányhoz, a melyben a cselédvásárok megszüntetését kérik, minthogy az ő reájuk nézve igen káros hatása. A főkapitány most hozta meg döntését a kérvény érdekében. A folyamodókat kérelmükkel elutasította, mert nincs oly törvény vagy szabályrendeleti intézkedés, amely a cselédvásárok felosztatását előírná.

— A vendég bosszúja. Salamon Aranka, az „Ipar kavéház“ kasszatündérje ugyancsak könnyedén szokott udvarlóival bánni. Ez aztán egyik-másiknak fájdalmat okozott. Ezek közé tartozott Seiner Béla rongyalkusz is, aki a szép tündér hidegségen annyira felindult, hogy a leány ajakához egy poharat odacsapott. A leány a szigorú udvarlót feljelentette.

Vegyen órát, ékszert, ezüstöt Halász Nándor ékszerésznél Debreczen, Piacz-u. 24. (Fehérló szálloda), mert ott a legolcsóbban és legszolidabban lesz kiszolgálva.

Magántisztviselők szövetsége Debreczenben. A Magántisztviselők Országos Szövetsége, a tisztviselők hatalmas köteleke, mely feladatául tűzte ki a magántisztviselők erkölcsi és anyagi érdekeinek védelmét, Debreczenben is szervezi a tisztviselőket. A helyi bizottság megalakítását a debreczeni legnagyobb pénzintézetek és vállalatok a czégek tisztviselői is örömmel fogadják, aminek legelőkelőbb tanújele az, hogy már eddig 150-en léptek be a szövetségi kötelekbe; az előkészítő bizottság élén Szántó Sámuel dr. és Gaszner Géza áll, kik a megalakulást már a közel jövőben megvalósítják.

Egy huszárönkéntes szerencsétlensége. Egyik debreczeni lap tegnap reggel azt a hirt közölte, hogy ifj. Szilágyi Imre Vilmos huszár önkéntest, Szilágyi Imre debreczeni ügyvéd fiát, a most lefolyt hadgyakorlaton egy huszár oldalba lötte. Ez a hír, mint értesülünk, nem felel meg a valóságnak. Szilágyi Imre friss egészségben jött haza a hadgyakorlatról és semmi baja sincs.

Házasságkötések és kihirdetések. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek Szima Sándor—Borbély Róza, Kis Lajos—Polgári Julianna, Barakonyi Imre—Pokrovenszky Julianna, Czina József—Molnár Zsuzsanna, Tóth Sándor—Inczédi Eszter, Nagy Sándor—Marci Mária, Ambrus Lajos—Lichtstein Zsuzsanna, Piltz Márton—Kalmán Berta. Összesen: 8 pár. Ugyanezen idő előtt kihirdetés végett jelentkeztek: Nemeti István Posta Erzsébettel, Szabó József Mezei Sarával, Pinczés István Gonda Agnissal, Sinay Imre Tóth Ibolykával, Vargass Péter Takács Eszterrel, Horváth István Szabó Eszterrel, Váli István Mandol Sárkával, Molnár Sándor Borbély Eszterrel, Kis István Benka Mariával, Péchy Bertalan özvegy Nagy Istvánnal.

Eljegyzés. Hajdu Imre szakolyi földbirtokos eljegyezte Szántó Győző debreczeni gyáros leányát Jolánt.

Szabadgondolkodók társasága. A huszadik század nagy eszméi forrongásba hozták már a magyar társadalmat is. Erre vall, hogy a szabadgondolkodók táborra egyre növekszik. Ujabban Debreczenben is alakul egy ilyen társaság, a melynek előkészítői a Törő Imre féle vendéglőben tartanak szeptember 21-ikén értekezletet.

Elhunyt főgimnáziumi igazgató Osváth Ferencz békési főgimnáziumi igazgató rövid szenvedés után meghalt Békésen. Az elhunyt jeles tanfőúr felesége és négy gyermeke gyászolja.

Népesedés. Az elmúlt héten összesen 56 születést — 33 fiu 23 leány — és ezzel szemben 42 halálozást jelentettek be. Így a lakosság száma természetes úton e héten 14-el növekedett.

Vonatkezés. Szatmár felől Debreczenbe jövő estéli vonat szombaton délután fél órát késott. A késésnek semmi komolyabb oka nem volt, mint az, hogy szerfelett sok volt a dolog s a ki és becsomagolással sok idő telt el. A késedelmet némelyek balesetnek kombinálták, ez természetesen nem felelt meg a valóságnak.

A függetlenségi párt vacsorája. Kossuth Lajos születésének e hó 19-én lesz 103-ik évfordulója. A helybeli függetlenségi-párt ebből az alkalomból Törő Imre vendéglőjében 19-én este társas vacsorát rendez. A vacsora kezdete 8 órakor lesz. Egy teríték ára 3 korona 40 fillér. Jelentkezni lehet a kör helyiségében.

A főiskolai gyorsító egyesület alakulása. A 30 év óta fennálló „Főiskolai gyorsító egyesület” tegnap tartotta meg alakuló közgyűlését. A kör elnöke lett a múlt évi buzgó elnök Zöld József II. é. jh., jegyző Veneczianer Sándor jh., pénztáros Órás Géza jh., könyvtárnok Nyíri Kálmán, aljegyző Szentpály Zsigmond. Választmányi tagok a hittanhallgatók közül Bán István és Varga Csongor; joghallgatók részéről Balogh Károly és Stolcz Ferencz a gymnasiumból Nagy Sándor és Hoffmann Lajos. A gyorsítási tanfolyamokat a kezdők-nél Zöld József, a haladóknál Órás Géza, a gyakorlóknál Veneczianer Sándor vizsgázott gyorsítók tanítják.

Dohányt lopott. Melka Gyuláné Tóth Juliannának egy kis jó magyar dohányra volt szüksége. Gondolt tehát merészet és nagyot. Eiment az apafájai dohánytelepekre ott a dohány szépéből válogatott. A válogatáson rajta vésztett. Megcsípték és a rendőrségnél feljelentették.

Meghívás. A gyáriparosok kerületi hitelszövetkezete alakuló közgyűlését, amint arról a részjegyeket jegyzett tagok külön-külön is értesítve lettek, szeptember hó 17-én, vasárnap d. u. 3 órakor a kereskedelmi és iparkamara üléstermében tartja, a melyre a tagok ezuton is meghívotnak. Targysorozat: 1. A részjegyek jegyzésének bemutatása. 2. Az alapszabályok megalapítása. 3. Határozás a szövetkezet megalakulása iránt. 4. Az alapítók által kiválasztott igazgatók névsorának bemutatása, az igazgatótanács és a felügyelő bizottság megválasztása. Tisztelettel: az alapítók.

Öreghonvédek segélyezése. Az 1848—49 es honvédek segélyező Burasztársaság folyó hó 17-én este 6 órakor választmányi ülést tart, amelyre a tagok ezuton hivattak meg.

Hány dlák jár a kollegiumba? A debreczeni református kollegiumban most fejezték be a beiratásokat. Most már konstatálni lehet, hogy a múlt évvel szemben részben emelkedett a beiratkozott növendékek száma. A részletes kimutatás azonban azt az érdekes statisztikát állapítja meg, hogy a **joghallgatók száma egyre fogy.** Pár évvel ezelőtt 260 joghallgató iratkozott be a kollegiumba, most mindössze 179. A részletes kimutatás különben a következő. Beiratkoztak a debreczeni kollegium tanulói közé szept. 19-ig A) theologia akadémián: I. é. 45. II. é. 34. III. é. 27. IV. é. 25. Összesen 131 (tavaly volt 115 + 16.) Jogakadémián I. é. 66. II. é. 70. III. é. 34. IV. é. 9. Összesen 179. (Tavaly volt 203 + 24.) Gymnasium. I. a. 72. I. b. 72. II. a. 56. II. b. 57. III. a. 41. III. b. 55. IV. a. 58. IV. b. 54. V. 68. VI. 59. VII. 44. VIII. 55. Összesen 681. 702. fogadás: 21, (egy paralell osztály megszünt. Tanítóképzede: I. o. 50. II. o.

45. III. o. 45. IV. o. 71. összesen 211. (tavaly 212-1) Erdekekesnek látjuk megjegyezni, hogy a tápintézeti, bentlakási és alapítványi jótéteményeken kívül a tandijkedvezmények a kollegiumi tanulók részére mintegy 24000 koronában állapíthatók meg. Ez összegből gimnáziumi tandijat számítva esik a tanítóképzédre 9100 kor. itt t. i. tandij nincs, tehát az egész elengedésbe hozatik. A főgimnáziumra 5600 korona, a theologia akadémiára 6200 korona, a jogakadémiára 2400 kor. Összesen 24.000 korona. Ennyi az összeg, a melylyel a közszükségleti alapok a tanulóknak adott jótéteményekhez hozzájárulnak. Tekintve az iskola helyzetét, a fejlesztés szükségét, ez összeg erejéig a kollegiumot a kerületnek kell kárpótolni, melynek javára a kedvezmények esnek s melynek államségélyből, vagy más forrásból elvégre is támogatni kell ez iskolát mint első pártfogónak.

A tegnapi halottak. Tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Péter Sándor róm. kath. 1 hónapos, Kukucska Anna róm. kath. 23 éves és Horváth Sándor ev. ref. 8 hónapos.

Zsebelő barátok. Rác Péter bolti szolga együtt mulatozt az éjjel Szepesy Julia és Kocsis Józseffel. Mikor fizetésre került a dolog, akkor vette észre, hogy zsebét kiürítették és pénze ellopák. Azonnal a rendőrségre ment és ott elpanaszolta hogy a Nuszbaum féle vendéglőbe mulatozott s ott valaki meglopta. Az ügyeletes rendőr tisztviselő nyomban a helyszínre sietett és a még a vendéglőbe mulató Kocsis Józsefet és Szepesy Juliát kérdőre vonta. Sok valatás után Kocsis bevallotta, hogy a pénzt ő lopta s azt a kenyér piac-utcai személtárába rejtette el. A pénzt megtalálták Kocsis ellen pedig a vizsgálatot megindították.

Gyűjtés egy sikkasztó családjának. Az aradi Függetlenség című lap igazán nemes cselekedetre határozta el magát. Az ottani posta egyik főtisztje, névszerint Lakatos Pál mintegy 4000 koronát elsikkasztott, amelyet játékszenvedélyének kielégítésére fordított. Amikor a dolog kitűdött, főbe lötte magát. A városi közközbán napok óta élet és halál között lebeg. Családja és hét gyermeke mit sem tudott arról, hogy Lakatos a bűn útjára tévedt. Most a legnagyobb nyomor előtt állanak. Amint fentebb említettük, az ottani „Függetlenség” című ujság ma száma a nemes lelkű lakossághoz felhívást intéz, hogy a nyomorba jutott család részére adakozzanak. Tudunkkal ez az első eset, hogy bűnbé esett embernek családja részére egy lap gyűjtést indított volna.

Érdekes nyilttér. Egyik budapesti dében megjelenő kis lapocskában olvassuk a következő érdekes nyilttéri óvást.

Ellenségim egyike, akit megnevezni nem akarok, azt a hirt terjeszti rólam, hogy a Zeysig brosurá értelmi szerzője én vagyok. Polgári becsületszavamra kijelentem, hogy sem Weisz Juliánt, sem Fekete Józsefet nem ismerem. Tarján, Lakatos, Márton ujságírókat soha nem láttam. Baneth

Higgyje el!

hogy **Wallerstein Fülöp fiai** régi jőnevű **rőfös** üzletében legjobban vásárolhat és már 1 frtos vásárlásnál egészen ingyen élet-nagyságu fenyképet kap. Női- és gyermek felöltők nagy választékban.

Gézának még a nevét sem hallottam. Semmiféle politikai pártnak tagja nem vagyok. Még az a bűnöm sincs, hogy Bérczi Béla rendőrtanácsos szobája ajtaján hallgatottam. Az pedig vakuljon meg, aki engemet Dénes József ellenőr urral együtt látott Berlinben Mendl urral vagy Freund József urral. E nyilatkozatomból tehát véglegesen kiderül, hogy aljas módon rágal maznak. Az pedig, hogy negyed kiló briazát olyan papírba csomagolva adtam át, amely kiegészítő része lehetett a Zeysig-brosúrnak, nem ok arra, hogy ellenem a vizsgálót a rendőrség megindítsa.

Mercz Károly,

szatocs IX., Völgy-utca 14.

Amikor ezt a nyilatkozatot olvastuk, két eshetőségre gondoltunk, vagy hogy valaki ezt a bo dogtalan szatocsot viczből megijesztette, vagy pedig a ravasz kis bolto ügyes reklámozót akart magának csapni. Mert nevével abban a csúnya és erkölcs-telen Zeysig ügyben egyáltalában nem találkoztunk.

A postafiókokat szurokkal leöntötték. Valami éretlen tacska, tegnap éjjel vagy tizenöt postaszekrénybe forró olmot öntött. A levelek összeragadtak és így kézbesítetlené váltak. A postafőnökség figyelmezteti a levelek feladóit, hogy azok a levelek nagy része, amelyeket pénteken adtak fel, nem kézbesíthető. A tetteseket keresi a rendőrség.

Uj gyorsíró egyesület. Az állami főreáliskolában is megalakult a gyorsíró egyesület. A tanári kar felügyelőül Horvay Robert drt küldte ki. A kör elnöke lett Stern Jenő, titkára Klein Jakab, pénztáros Hagedűs Imre. Választmányi tagok lettek Steiner Ernő VIII. o. t. Glück Sámuel VII. o. t., Vági Sándor VI. o. t. és Eger-vary Jenő V. o. tanuló.

x Szép és biztos mellékkereset. Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlőszedőhöz csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megérik vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok ujból lennének beültetendők, tehát a hol szőlőmiveléssel foglalkoznak, szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha czimüket beküldik: „Hirdetési iroda” Budapest, Váci utca 20/b.

Heg dük királya. Ismét eljött és mutatkozik a hegedű királya, a mult évben is igen szép sikert tudott bemutatni kitűnő mesterhegedűkben, valamint zongorák pianonók és czimbalmokban. A hegedűk vonóval 9, 8, 7 korona. Zongorák nagy választékban, részletfizetésre is ad. Komáromi M. hangszerkészítő és kereskedő Debreczen, József kir. h.-utca 2 Bika szálloda mellett. Szakszerű nagy műhelye, (melynek élén egy derék üzletvezető van, ki mint mester kitűnő munkájáért érermel és oklevéllel lett kitüntette, sőt az 1896 országos kiállításra egy hírneves czégnel ő általa készített hangszer lett kiállítva.) hol javítást bármiféle hangszereken is elfogad. Legnagyobb hangszer fizet e vidéken.

Közlösönt ne tessék addig felvenni, míg a „Budapesti Takarékpénztárak képviselőségénél” tájékoztatást nem szerez; Mert ha csak 1%-al is fizet több kamatot a rendesnél, 25 év alatt az egész felvett kölcsön összeget az illető pénzintézetnek ugyazólván oda ajándékozza. Ha tehát ezen

ajándékozást kikértni akarja és ha a legjobb s legolcsóbb pénzintézetnél óhajtaná kölcsönét convertálni, szíve kedjék bennünket Debreczenben. Csapó utca 12. sz. a. megkeresni, hol bővebb felvilágosítást bárkinek készséggel adunk.

„Antidol” a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla; kérdezze ismerőseit, hogy „használta e már az „Antidol”, a mely egyszerű hatásáért már arany érermel is ki lett tüntetve? Egy üvegcské ára 1 kor. 20 fillér és 35 szőr mulasztja el vele fejfájását. Kapható Debreczenben Mihalovits J. Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Tóth Bala, Balázs Ödön és Radakovits gyógyszerész uraknál.

x Nem fér el kilencz nagy kirakathá az a sok szép és meglepő olcsó újdonságnak a mintái, melyek Mentze Henrik újdonságok áruházába érkeztek a Piac- és Szentanna-sarkán, van ott minden a mi szép és jó; érdemes a megtekintésre.

Zigányt — megszőktetik.

A fővárosi rendőrség titkálból.

Bosszu a vád alá helyezésért.

Fővárosi tudósítónk távirati jelentése.

Budapest, szept. 16.

Tudvalévő dolog, hogy az ügyvezetők vád alá helyezését a legszigorubbán Bánffy Dezső követelte. Most pesti tudósítónk azt közli velünk, hogy a kormány a vád alá helyezésért azért nemtelen bosszút fog állni Bánffy Dezsőn és ezért indította a fővárosi rendőrség utján az új pártvezére ellen ezt a szennyes hajsztát.

Mert hisz a budapesti rendőrséget úgy kell tekinteni, mint a mindenkori kormányok engedelmes, sőt vak eszközét. — Ez a rendőrség nagyon jól tudta már hetek előtt, hogy a Zeysig-röpiratot Zigány Árpád írta, mégis ennek a szomorú alaknak a letartóztatását csak most eszközölte, a parlament megnyitása előtt három nappal. Miért? Hogy világraszóló botrányt verve föl, a közfigyelmet és érdeklődést a vád alá helyezésről, a kormánytól, az általános szavazati jogtól elterelje, miután az általános szavazati joggal való játékot Bécsben már megelégtették.

Egyuttal azonban Tiszáék, akiknek keze ezt az egész aljas cselszöveget intézi, még egy kísérletet tesznek a koalíció szétrobbantására, gondolván, hogy ez a szétrobbantás azonnal bekövetkezik, mihelyt Bánffy Dezső báró pár hétig olyan gyanu alatt áll, hogy Zigány Árpádnak czinkostársa, sőt felbujtója.

A közönség majd meg fogja látni, hogy miután Zigány Árpád pár

napon keresztül báró Bánffy Dezsőt „jól bemártotta”, szépen szabadlábra lesz helyezve és megszőkik a mint megszőkött Khuen embere Dienes Márton. Persze elfogják látni pénzzel ugyanazok, akik Dienes Mártont elláták. Körözni fogják ugyanazok, akik Dienes Mártont köröztették és nem fogják megtalálni, a kik Dienes sem találták meg. — Mindez így van kicsinálva már hónapok óta és úgy elrendezve, hogy a bomba most robbanjon szét, a legalkalmasabbnak vélt időben.

Akkor aztán Bánffy Dezsőn „rajta szarad” a gyanu, mert Zigány Árpád „magával vitte a bizonyítékokat.” Ez az egész terv. Csak hogy át lehet rajta látni egy kis józan gondolkodással. Ilyen a bécsi politika. Most sem kevésbé aljas, mint volt négyzáz esztendőn át.

Egy honvédhadnagy hamis váltója.

Rangvesztés és három évi börtön

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 16.

Egy debreczeni honvédhadnagy tragédiájáról veszünk hirt. Szücs Imrét a debreczeni 3-ik honvédgyalogezred egyik hadnagyát a honvéd hadbírószág váltóhamisítás miatt 3 évi börtönre ítélte.

A megtévedt fiatal katonatiszt az éjszaka világában bukott el. Beleszeretett egy orfeumi énekesnőbe, vele dárídózott. A lumpolás sok pénzbe került és — Szücs az uzsorások körmei közé került, a kik belekergettek a váltó hamisításba. Mikor a hamis váltót törleszteni kellett — Szücs nem jutott pénzhez — így aztán bűnös cselekedete kipattant. Huzamosabb idő óta folyt ellene a vizsgálat, a mely aztán a budapesti hadbírószág ítéletével befejezést nyert. A hadbírószág a megtévedt katonatisztet 3 évi börtönre ítélte. Az ítéletet tegnap közölték a 3-ik honvédgyalogezred parancsnokságával.

Azonnal összeült a becsületügyi választmány, a mely a szerencsétlen katonatisztet megfosztotta rangjától.

Szücs Imre már a közeli napokban megkezdi büntetését.

Tűzkataszt.ófa Nagyváradon.

Leégett egy erdő és egy gyár.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, szept. 16.

Dus és kegyetlen aratása volt tegnap Nagyváradon a legfélrehatóbb elemi erőnek, a tűznek: — Leégett a város határában levő Wolffi erdő és a Moskovics-féle szeszgyár. Váradai tudósítónk a borzasztó tűzkatasztrofáról a következőket jelenti:

Darvas Testvérek

női felöltő áruház.

Főtér, Fehérló szálloda épület.
Kintemplommal szemben.

Darvas Testvérek ! Látványosság!

női felöltő áruház
megnyílt szeptember 1-én

Teljesen friss újdonságok.

A Wolff-i erdőn vasut vezet keresztül. Nyilvánvaló tehát, valamelyik vonat elejtett szikrája meggyújtotta a töltést és erről meggyuladt maga az erdő.

A tüzoltóság, noha idejekorán kivonult, a tűz tovaterjedését nem volt képes megakadályozni. Részint azért, mert kevés ember és hiányos felszereléssel vonultak ki, részint azért, mert az erdő igen száraz volt s ennél fogva a tüzhöz jó tápanyag. Délután 5 órakor már már 3 holdnyi erdő volt lángokban. A tűz végleges elfolytása csak nehéz munkát adott. A vízhiány csak súlyosította a helyzetet. Végre Nagyvárad város polgármestere megkereste a katonai állomásparancsnokságot, hogy megfelelő számerejű katonaságot villákkal, ásókkal és kapákkal rendeljenek ki a helyszínére a nagymérvű és veszedelmes tűz tovább terjedésének megállítására.

A Wolff-i erdőbe kivonult rendőrség visszafelé jött a Kolozsvári utcán a tüztől, mikor nagy füstoszlopok meredtek eléjük.

— Ég a Moskovits gyár!

Futoit végig a hír a Katonavároson. A rendőrtisztviselők kiűzenték a Wolff-i erdőbe a katonaságnak az újabb vészirt s ezek Wenderiszky Pál kapitány vezetése alatt futólépésben mentek segítségül.

A városháza tornyáról jelezték a tüzet és nagy számban tödült publikum a borzalmas lángok irányában a gyár felé.

A tűz már az első pillanattól kezdve félelmetes jellegűt öltött. Az épületekben nagy mennyiségű szesz, aether és más robbanó vegyi anyag volt felraktározva, a mi elképzelhető pánikot keltett mindenkiben. A katonák elzárták a publikum elől a vészterületet, számítva a robbanás bekövetkezésére, a gyárban pedig a legmerészebb önfeláldozással folyt a mentési akció.

A gyárral szomszédos épület a róm. kath. zárda, a hol iskolásgyermekek internátusa van. Kétségbeesett sírás és segélykiáltások hangzottak ki az épületből. A zárda apácái gyorsan helyezték biztonságba a gyermekeket. Az épület udvarán pedig katonák állottak fel egy vizipuskával és résztvettek a tüzoltásban. A gyár hátsó részén vannak az istállók. Az ökröket mind kiszabadították és vitték le a Körös partján levő üres térségre.

Becsei őrmester halálmegevetéssel dolgozott a tüzoltók mellett, a gépész pedig a már égő gépház kazánját teite ártalmatlansá hiesztve a gőzt és elvágva a csatornát, mely a szeszt vezette tovább.

Késő este hatalmas robbanás rezzkettette meg a levegőt, felrobbantak egymásután a szesztartályok, de kárt nem okozott emberéletben. Baj volt azonban, hogy szél dühöngött s tisztába volt mindenkinek, hogy egyhamar nem fojtható el a veszedelem. A lokalizálásnak annyi eredménye volt, hogy a tovaépülő szikrák nem kaptak lángra a szomszédos épületeken. A gépház, a fűmítő és a malom összedőlt, elpusztult teljesen. Éjjel lett vége a katasztrófának. A kár százezer forintba rug.

TÁVIRATOK.

Forgelegt — abgevesen.

Fővárosi tudósítók távirati jelentése.

Budapest, szeptember 16.

Már már azt hittük, hogy az ügyvezetők bukásával a politikai helyzetben is lényeges javulás fog beállni. Sajnos

ismét csalódtunk. A királyt és környezetét ugylátszik Fejérváry jobban ismeri, mint a magyar politikai világ, mert az ő jóslata teljesedett be. A fődarábant tegnap egyik ismerősének kijelentette, hogy hiába remél a koalíció, a király kimondta a *sohát*, attól tágitani nem fog.

Néhány nap előtt már jelentettük, hogy Bécsben még a katonai párt körében is azt hangoztatják, hogy Magyarország követelésének engedni kell, ha csak azt nem akarják, hogy a monarchia nagy hatalmi állása végleg megrendüljön. Azonban azok, akik a király közvetlen közelében vannak és így leginkább van alkalmuk befolyásolni, minden ékesszólásukat előveszik, hogy a királyt megtartsák eddigi hitében. Ézekezt pártolja minden befolyásával Fejérváry is, és így nem is csoda, hogy az agg uralkodó sem tud nemzetével érezni.

Igy történhetett meg, hogy egy igen életrevaló eszmét vetett el ismét a király. Mi már hirül adtuk olvasóinknak, hogy Stein Lajos berni egyetemi tanár, aki a magyar közjog egyik alapos ismerője, egy tervezetet készített, amelyet előbb bemutatott Goluchovszky-nak és Pittreichnek, majd utóbb Kossuthnak, Apponyinak, Andrássynak, Justhnak és Bánffy-nak, mindannyian némi változtatással elfogadhatónak tartották.

Ekkor a tanár a kibontakozásra alkalmas tervezetet a király elé terjesztette, ahol azonban egyszerűen visszautasították. Amikor ezt Stein tanár megtudta, Budapestre a következő táviratot intézte:

Kossuth Ferencz

Budapest.

Forgelegt abgevesen

Ludvig Stein.

Bánffy és Fejérváry a vizsgálóbíró előtt.

Budapest, szeptember 16. A Zigány-ügyben ma szenzációs fordulat állott be.

Bakonyi vizsgálóbíró több ujságíró előtt kijelentette, hogy Bánffy Dezső bárót és Fejérváry Géza bárót *tanuként ki fogja hallgatni*. Altitóltag biztos forrásból jelenti egyik esti lap, hogy a sokat hanytorgatott Bánffy-féle levél *nem is létezik*.

Ma déután Bakonyi vizsgálóbíró elrendelte *Zigány ellen a vizsgálati fogságot*, ami ellen védője a vádtanácsához felebbezett.

A jövő emberel.

Budapest, szeptember 16. Jól értesült politikai körökben biztosra veszik, hogy most a király Széll Kálmánnal fog kísérletezni, a kiról tudja, hogy az egész magyar parlament osztatlan becsülését bírja. Viszont

más oldalról meg azt hangoztatják, hogy Széll Kálmán alkudozások vezetésére vállalkozik, de kabinet alakításra semmi esetre sem hajlandó. A politikusok leginkább a legtermészetesebb megoldást tartják legvalószínűbbnek, így biztosra veszik, hogy Andrássy Gyula lesz az új homo regiusz.

A magyar nemzet figyelmeztetése.

Budapest, szeptember 16. A kormány lapja, ma ismét siránkozó hangon kéri a koalíciót, hogy adja be a derekát.

Minisztertanács.

Budapest, szeptember 16. Ma déelőtt minisztertanács volt, amelyen a kormány jelen helyzetéről tárgyaltak.

Katonai tanács.

Bécs, szeptember 16. Ma délután katonai tanács volt, amelyen a király Pittreich és Beck vettek részt. A tanácskozás tárgya Magyarországnak adandó engedmény volt. Hogy mit határoztak, arról egy betű sem szivárogt ki.

A szociállisták éretlenkedése.

Budapest, szept. 16. A VII. ker. függetlenségi párt ma este bankettet rendezett, amelyen Kossuth Ferencz is megjelent. A nemzetközi szocialisták ezt megtudva, az összes ablakokat beverték,

Csanádmegye felebbezése a Házhoz.

Budapest, szept. 16. Csanádmegye törvényhatósága a belügyminiszter megsemmisítő rendelete ellen a képviselőháznál keres orvoslást.

Mégis lesz ellenőrzési szemle.

Bécs, szeptember 16. A közös hadügyminisztériumban egy tervezetet dolgoztak ki, amelynek alapján még az idén megtarthatják az ellenőrzési szemléket.

Fejérváry bécsi utazása.

Budapest, szeptember 16. A „Magyar Nemzet” közli, hogy Fejérváry Géza báró csak hétfőn megy Bécsbe, amikor állítólag sürgős felmentését fogja kérni.

A forrongó Oroszország.

Odessa, szeptember 16. Bakuban szakadatlanul szállítanak újabb csapatokat. A városban a helyzet válságos. Napoleon hercege főkormányzó elhatározta, hogy egyelőre két gyaloghadoszályt koncentrá a városban. A Kaukázusban nagyon veszedelmes a helyzet, itt a fölkelő tatárok körülzárták a kormányzót.

Pétervár, szeptember 16. A moszkvai forradalmi bizottság proklamációt adott ki, melyben fegyveres felkelésre szólítja fel az egyetemi hallgatókat.

Pétervár, szeptember 16. Gorkij Maxim megezáfolja azt a hirt, hogy ő a birodalmi дума választásnál, mint jelölt szándékozik fellépni.

Elfenbein és Klein

czipészeknél

Placz- és Deák Ferencz-utca sarkán.

Férfi, női és gyermek
CZIPŐK

a legtartósabb és elegáns kivitelben. Kizárólag saját készítés. — Nájunk vásárolt saját készítésű czipők ja itása ingyen eszközöltetik. Megrendelések a legszebb kivitelben pontosan eszközöltetik.

Irodalom.

Ifjuságom. Gál Zoltán kiváló fiatal poeta, aki egyben egyik debreczeni ujság munkatársa összegyűjtött újabb verseit Ifjuságom címen kiadta. A fiatal író könyvét jól fogadta egy a fővárosi mint a helybeli sajtó. Mi is a magunk részéről igazán örömmel regisztráljuk, hogy Gál Zoltán azon kevés poéták közé tartozik, akiknek verseit a közönség szeretettel olvassa.

Különösen lyrai költeményei azok, a melyekben az érzés és a költés művészete kicsillámlik. Szerelmi dalai természetesen és mentek minden tuzástól. Minden egyes költeménye igazi költőt árul el. A kötetből mutatoul közöljük a következő költeményt:

Egy szó

Könnyedén százszor is kimondod.
Naponta ezt a szót talán,
Tán akkor is, ha elmerengve
Viisszaemlékszel néha rá,
Derűs időknék alkonyán.

És én zihálva, szivszakadva
Esengem ezt az egy szavad;
Te fölkecsagsz a sok siralmon,
S még ha szívem is megszakad,
Az egy szó — szivedben marad!

Mi szörnyű végzet, hogy ilyesmi
Egy egész életre kihat,
És vergődünk kell minhalálig
Egyetlen röpke szó miatt,
Egy ki nem mondott szó miatt.

A kötet ára 2 korona. Megrendelhető a szerzőnél.

Kifosztott templom.

A nyiregyháza zsinagógát kirabolta.

A betörők újabb működése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 16.

Ugy látszik a betörések száma nem csak Debreczenben és Hajdúmegyében emelkedik ijesztő módon, hanem az egész környéken. Nyiregyháza szombatira virradóra szintén nagyobb szabásu betörés volt. Betörték az ottani izraelita templomba. Elvittek mindent, amit csak elvihettek.

A nyiregyháza rendőrség a betörésről még az éj folyamán táviratilag értesítette az ország összes rendőrhatalóságait, ezek között a debreczenit is.

A debreczeni rendőrség a nyomozást azonnal megindította. Sajnos, ennek azonban eddig eredménye nem volt. A betörésről a következő távirat érkezett a rendőrséghez:

Távirat.

643. sz. Rendőrkapitányság!

Debreczen.

Folyó hó 15-én virradóra a helybeli statusquo izraelita templomot ismeretlen tetesek feltörték és onnan a következő tárgyakat elvitték: egy nagy ezüst olaj örökmécses 60 korona értékben, egy kinaezüst hanukagyertyatartót, a szentélyből egy ezüst dísz, 500 korona értékben, egy lila bársony tóra huzatot 10 korona értékben, 2 drh. ezüst kézalaku mutatót az egyik Teitelbaum Henrik, a másik Dénes Lipót nevével, valamint a szent egylet nevével ellátva, értéke 50 korona, egy háromlábú kinaezüst gyertyatartót 8 korona értékben, egy kevés pénzt tartalmazó fehér bádóg perselyt, egy hosszú férfi fekete kabátot béésében G. betű, gallérján K. C. betű volt varrva, ezen-

kivül egy fekete puha kalapot Bartha Lajos özégnyomásával ellátva.

A nyiregyháza rendőrség arra kéri a debreczeni főkapitányságot, hogy indítson nyomozást s az esetleges eredményéről értesitse. A rendőrség nyomoz.

Gyilkos határőr.

Lövöldözés a porosz határon.

— Távirati tudósítás. —

Berlin, szept. 16.

A német orosz határon Picward sziléziai helység közelében egy orosz katona határsértést követett el. A határ közelében német területen egy bánvámunkás dolgozott és munka közben tüvegéből pálinkát ivott.

Egy orosz határkatona észrevette és átsalta a munkást. A munkás átment és megkínálta a katonát és azután vissza akart menni a német földre. Ekkor rákiáltott az orosz katona:

— Megállj, vagy agyonlőlek!

A munkás megállt, de azért az orosz hatona többször rálőtt s kezén és lábán megsebezte. Csakhamar odaérkezett az őrség parancsnoka több katonával, a kik a munkást kocsira tették és a legközelebbi határállomásra vitték. A porosz hatóságokat azonnal értesítették az esetről.

Törvénykezés.

Szabadságra. Baróthy Béla királyi törvényszéki bíró ma kezdte meg 6 heti szabadságát.

Bűnügyi és esküdtzéki főtárgyalások. A jövő héten a következő tárgyalások lesznek; szeptember 18 án hétfőn: Bajusz Bertalan ellen házasság törvényszéki esküdtzéki főtárgyalás: Somo yi Imréné ellen szándékos emberölés büntetése miatt. Szeptember 21 én, csütörtökön bűnügyi fő tárgyalás: Csökös Nagy Lajos ellen lopás büntetése. Szatmári Lajos ellen lopás büntetése. Brünner Ferenc ellen lopás büntetése. Czipó Lakatos Imre ellen lopás büntetése. Vaczkó Anna ellen lopás büntetése miatt.

Közgazdaság.

Terményfőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1905. szeptember 16.

Készaru ártartó, határidők szilárdak.

1905. októberi buza	15.94—96
1906. áprilisi buza	16.64—66
októberi rozs	12.88—90
1905. áprilisi rozs	13.60—62
októberi zab	12.36—38
1905. áprilisi zab	12.96—98
1906. májusi tengeri	13.28—30
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
1905. szeptemb. ri	—
1905. szeptemberi repce	—

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú árka.

13

Bűnügyi regény.

— Nos, menjen, szólt az amerikai, miközben az ágyra heveredett; halálosan fáradt vagyok és ki akarom magam pihenni. Holnap esti kilenczkor tovább beszélgetünk erről.

Másnap este kilenczkor Buvard újra megjelent az amerikaiánál.

— Ugy gondolja hogy elmehetünk a tegnapi megbeszél helyre. anélkül, hogy észrevennének bennünket?

— Mindjárt 10 óra van és bizonyára senki sem ismer meg bennünket.

Mindketten távoztak és tekervényes utakon át a Dominikánusok útjára értek.

— Itt van, szólt Lionol, egész lényében összehorradva.

— Igen, itt van, ismételte Buvard.

Abban a pillanatban Szent Clotild templomának tornyában az óra rémesen kongatta a tiz órát.

Az utca közepén egy nagy csöndes, sötét ház állott. Öt éven át zárva maradtak ablakai.

A házmesteren és családján kívül öt év óta élő lény be nem tette oda a lábát.

Az udvar útjain vadon nő a fű, a hajdan oly szép park teljesen elhanvogolva.

Ezen ház előtt állott meg Lionel és Buvard.

— Tehát öt év óta lakatlan ez a ház? kérdezte Lionel.

— Amint látja, felelt Buvard.

— És nem tudni kinek a tulajdonába ment át?

— A házmester sem tudja. Időről-időre kap levelet Angliából. Ezekhez valami ismeretlen személy mellékelte a ház jókarban tartásához szükséges összeget, egyéb nincsen benne.

— És hogy hívják az illetőt?

— Sir Douglas.

— Ez minden?

— Minden!

Lionel kissé gondolkodott azután tovább kérdezett:

— Hogy hívják a házmestert?

— Bonnardiu.

— Beszédes?

— Oh igen. Kiszolgált katona és nagyon szeret beszélni a betyárokról, melyekben részt vett.

— Becületes?

— Hiszen ön is tudja, hogy enni valójáról gondolkodva van.

— És leánya?

Buvard mosolygott.

— Leánya, felelte, a kicsi Rózi, no az egy takaros kis jószág. E even, ólénk igazi párisi kis leány! Jelenleg valami Thibault Gusztáv nevű jogászba szerelmes.

Az amerikai ez, meglepte.

— Thibault? kérdezte. Rokona volna ez a hasonnevű ügyésznek?

— A párisi ügyésznek testvére.

— Milyen idős lehet?

— Huszonöt éves.

— A fiatalok szeretik egymást?

Buvard épen válaszolni akart, midőn nagy zaj figyelmüket a szomszéd házra irányította.

— Mi ez? kérdezte Lionel.

— Ez báró Sennecey háza; ő már két év előtt meghalt. Most Murder György; valami gazdag ültetvényes Luisianából. Ez egy év előtt halt meg, hátrahagyva esinos huszonkét éves özvegyét.

[Folytatjuk.]

Ki nem hiszi!

győződjön meg, hogy a közelgő őszi idényre való legerősebb hazai kézi munka gyermek-, női- és férfi **Czipők, csizmák, kalapok és fehéreneműek** a legjutányosabb árakban **csakis**

Neumann Testvéreknél a Tisza-palotában kaphatók.

Nyilttér.**Blous-selyem**

65 krtól 11 fnt 35 krig métere — leg-
újabb divát! Bér-
mentesítve és el-
vámolva házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény
forduló postával **Henneberg selyemgyára**
Zürich. VI.

Hölgyek figyelmébe.

Napokban befejezett külföldi tanulmány-
utamról hazatérve, ezúton értesítem a n. é.
urihölgy közönséget, hogy a legilletékesebben
megállapított őszi és téli toilették formáit és
készítését megismertem. Különösen szem előtt
tartva az egészség megvédését, ezen az eddi-
giektől teljesen eltérő, kiválóan praktikus új
modellek készítését mellfűző termemben saját
vezetésem alatt megkezdtem és az eredeti
párisi és angol facon szerinti, legérzéken-
nyebb alakhoz és megfelelő egészségi fűzők
nálam kenhetők és próbálhatók. Mindezen
fűző készítményeimnek kiváló és elismert
előnye, hogy viseletük igen hasznos, míg el-
lenben a gyárilag vagy szakértelem nélkül
készített fűzők a női szervezetre rendkívül
károsak. 15 évi üzleti praxisom alatt az or-
szág különböző részeiből hozzám érkezett t.
rendelői és orvosi előismerő nyilatkozatokat
tartalmazandó képes árjegyzékemet bárkinek
kívánatra bérmentve megküldöm.

Saját készítményű fűzőimből állandóan
dus raktárt tartok.
Tisztításokat és javításokat a legol-
csóbban vállalom.

Teljes tisztelettel

GOLDSTEIN KAROLIN
ernyőgyára,
Debreczen, Piacz-u. 42. sz

Az előkelő hölgyközönséghez.

Nagyságos asszony!

Hazatérve külföldi bevásárlási
utamról, van szerencsém a kö-
zelgő őszi és téli idény alkalmával
a nagyra becsült érdekű hölgy-
közönséggel közölni, miszerint ez-
uttal is arra fordítom főfigyelme-
met, hogy mindazt, amit a leg-
újabb divát női, leány és gyermek
felöltőkben, köpenyekben, raglá-
nokban, bundákban, szörme új-
donságok, Jaquet, Paletók és Figá-
rókban stb., produkál nagy választé-
kban és legizlésebb formákban
és modellekben szerezzem be.

Áruházam

ma már teljesen fel van szerelve
és oly változatos minden izlésnek
és igénynek megfelelő készletet
mutat fel, hogy nem kételkedhetem
miszerint minden hölgy me. találja
nálam azt, amit keres. Anál is
inkább, mivel minden egyes darab
meglepően olcsó.

Kérve a nagyra becsült hölgy-
világ szíves látogatását, köszönetet
mondok az eddigi szíves párto-
lásért és vagyok

alázatos tisztelettel

Halmágyi Sámuel
utóda
Debreczen.

MATTONI
BUDAI
KESERŰVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszer-
kereskedésben.

Divatos őszi felöltők Havelokok félárban

Rózsa Ignác
Párisi Divat Áruházában
a főposta mellett.
Fiu és leány ruhácskák
mesés olcsón.

Borszéki borviz

a szénsavas ásványvizek királya.

Van szerencsénk a n. é. közön-
ség b. tudomására adni, hogy friss
töltésű borviz érkezett címünkre, még
pedig több oldali kívánságnak engedve
a Fökut i. vizen kívül Kossuth és Bol-
dizsár-forrás vizét is hozattunk és
azokat a következő áron árusítjuk:
1/2 literes 26 f. 1 literes 34 f. 2 literes
48 fillér.

Az üres üvegeket visszavesszük.
Viszonteladók és vendéglősöknek külön
ajánlattal szolgálunk.

Tisztelettel

Lusztig és Bán

Simonffy u. 2. (Városi bérház)

a borszéki viz főraktárosai Debreczen
és Hódmezőváry részére.**Iskolás fiúk és lányok**

részére ajánlunk

Fehérneműeket
Paplanok
Matrácok
Flanell takarók
Zsebkendők, Nyakkendőket
óriási választékban

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Borsajtók

szőlő-zuzók, Puttonok
bornyomó-zsákok

Beke-féle szabadalm.

szőlőszállító-kosarak

raktára

SESZTINA LAJOSNÁL

Piacz-utca 23. sz.

Globin

fáradtság nélkül nyujt
pompás fényt!
A bort puhán és tartósan megtartja.
Egyedüli gyáros:
Fritz Schulz jun. Akt.-Ges. Eger és Lipcse.

Mindennemű értékpapirokat a leg-
magasabb napi áron veszek.

Olcsó kamatu, kényelmesen lefizethető készpénzkölcsönöket

földerek és házakra, személyhite-
leket folyószámlákra és váltókra
igen előnyös feltételek mellett
azonnal folyósított

Goldstein Mór

banküzlete

Debreczenben,

József kir. herceg-utca 10.

Budapesten,

V. Báthory-utca 5.

Hegedűk vonóval

képezdészek részére legjobb minőségben 8. 9. és 10 kor.

Kapható csakis

Schmidt S.

30 év óta fennálló nagy zongora és hangszer üzletében.

Kezdődő iskolai évre

Fiúk részére fehér és színes ing, kézellő, gallér, lábravaló.

Leányok részére Reform, empir és diszkotények, alsó szoknyák minden színbe, ingek, hálóköntös és bugyogók nyári és télibe. Ágyterítők 1.0 krtól, Paplanok 190 krtól. Kész lepedők. Kendő félek minden minőségben és nagyságban

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

1923—1905.

Hirdetmény.

Hajdusámson község központján fekvő s a község tulajdonát képező nagyvendéglő Hajdusámson község-házánál a f. év október hó 1. napjának d. e. 10 óráján tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek fog, az 1906. év január hó 1-től kezdődőleg, 3 évre haszonbérbe kiadatni, az erre vonatkozó árverési feltételek a jegyzői irodában bárki által megtekinthetők.

Hajdusámsonban, 1905. év szeptember hó 7.

Ethey János
főjegyző.

Hamza László
főbíró.

Ingyen ad Budapesti Koronás Áruház

DEBRECZEN, Piacz-utca 7. (Vecsey-palota.)

minden vevőnek egy pontosan járó schvajczi asztali órát minden vevőnek

aki 20 korona értékű árut vásárol. A vásárlás részletekben is eszközölhető.

Áruházam a fővárosi áruházak mintájára van berendezve, ahol minden kapható.

Az 50 filléres osztályban.

Leányöv, kiegészítők, pénztárcák bőrből . . . 25 kr.
Tentatartók majolikából vagy fémből . . . 25
Írómappa, teljesen felszerelve, igen diszes . . . 25
1 pár acél evőeszköz, penge és nyél egy darabból . . . 25

E héten

Ruha tartó, nadrágszorítóval . . . 25 kr.
50 db. finom levélpapír, diszes dobozban . . . 25
Levelezőlap és énykép album, diszesen be- . . . 25
kötve . . . 25
3 db. fényező, sár és kenőkefe . . . 25

Az 50 filléres osztályban.

3 doboz sevrő vagy boxbőr kenőcs . . . 25 kr.
3 oldalú toilettükör, diszes festéssel . . . 25
Toilettartók zárral, kemény fából, diszes . . . 25
Gyertya- vagy gyufatartók, zománczozott fémből . . . 25

Szöllőmosó veder nickel kerettel és fogóval nagyon csinos . . . 1 korona.
Szöllőmosó veder diszes virággal erős üvegből . . . 50 fillér.
Törpék, szobrok, háztartási cikkek, iskola szerek, játékaruk és alkalmi ajándéktárgyak nagy választékban . . . 1 koronától.
Szmirna ágyelő és fali szőnyeg rojttal, keleti mintával mindkét oldal egyforma . . . 1 korona.
Disz asztalka Mahagóni utánzat, vagy majolika . . . 2 korona.

Áruházam egész napon át nyitva, megtekinthető vásárlási kényszer nélkül.
Az asztali óra jegyre csak azok tarthatnak igényt kiknek első részletvásárlása a 2 koronát meghaladja.

Schön Márkus.

Értesítés.

Ezúton is bátorodom t. megrendelőim tudomására juttatni, hogy az őszi és téli idényre igen szép hazai és angol szöveteim megérkeztek, melyekből a legszolidabb árért modern és izléses kivitelű

uri öltönyök

elkészítésére rendelkezésre állok.

Tisztelettel

Antal Vincze

férfi szabó

Kossuth utca 17. (Simouffy Imre ház.)

Magyar díszruhák, polgári, sport, katonai, pápi, ugyszintön gyászruhák a legrövidebb idő alatt pontosan és jutányosan készíttetnek.

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használatamellét üvege 70 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fill.) Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/L, Sommergasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban és droguériában — Csakis minden „Bartilla fogviz“ kérendő. Hamisítások bejelentése jó jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért!

Uj üzlet. Uj üzlet.

ÉRTESEITÉS.

London, Párizs, Bécs női kalap divatterme mintáira egész fényesen berendezve a szezon legszebb ujdonságaival felszerelve megnyitottam Piacz-utca 75. sz. alatt Bankpalotával szemben leendő

női divat termemet

a melyet ez úton hozom a t. hölgyközönség b. tudomására és kérem a szives partfogást, előre is ígérhetem, hogy a t. vevőimet a legpontosabban kiszolgálni mindenkor főtörekvésem leend.

Fein Karolin utóda,

Piacz-utca 75.

Bankpalotával szemben.

Uj modern női divatterem.

Globus-
risztifókvonal.

Grünfeld Mózes

zománczozott edény üzletében.

Legfinomabb háromszorosan zománczozott edény ugyanazon árban kapható mint a vásáron, minden tétel külön csoportba van beosztva, bámulatos olcsó leszállított ár kiírva és úgy mint a vásáron szoktam kitüntetni. Becses látogatást kérve, kiváló tisztelettel

Grünfeld Mózes

edény kereskedő. (Városi bérház.)

Uj üzlet.

Uj üzlet.

Nem ígérek ajándékot, hanem adok minden vevőnek

1 drb berliner kendőt 10 krért, 1 drb 1³/₄ mtr hosszú valódi berliner saalat 50 krért, 1 mtr tiszta gyapja scót kelmét 120 cmtr széleset 41 krért, 1 mtr tiszta gyapja angol kelmét 120 cmtr széleset 63 krért. Ilyen kelmét ezideig senki olcsóbban 1 irt 50 krnél nem adott. 1 mtr elegáns kelmét divat színekben 120 cmtr széleset 68 krért. Mindenkinek érdeke, hogy vásárlásait ezen új és igazán érdekesen olcsó üzletben, fedezze, hol 10 irt vásárlásnál 4 forintot megtakarít.

Tessék személyesen meggyőződni.

Tisztelettel

DEBRECZEN, Piacz-utca 19. sz. Bika szálloda

Hegedüs Armin, mellett lévő Ranunkel házban.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedve dobt minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozódnak tessék válaszbélyeget csatolni.**

Vaniliám. Hiába. Nem tehetek róla. Megláttam, megszerettem. Legutóbbi beszélgetésünk óta, izgatottan várom a jövődöket. Epedek a percért, mikor ismét négy szem között beszélgethetünk. Erőtlen a szó ahhoz, mit érezek, azt leírni nem lehet. De tudja ön nagyon jól, mert éreznie kell, hogy érte reszkettek csak, s hogy érte égek el. Irjon nekem sokat. Időt, helyet hol látjuk egymást. Addig is ezer csók, forró ölelés. Várja a viszontlátást, levelet. Muskátlíja.

Csekély heti vagy havi részletekben beszerezhető Keiser Salamon Debreczen legnagyobb részlet áruházában Hatvan u. 2. Vaszon, Kézműáru, férfi és női készruhák, felöltők. Őszi és tavaszi gallérok, tui és leány öltönyök, tükrök és képek. Mérték utáni öltönytörzsekből óriási választék. Tisztviselő, hajduk, rendőrök és gyári munkásoknak 15 százalék árengedmény.

Egy jó, nagy munkás, napszabónak azonnali felvétetik. Fényes Mór szabóüzletében.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögéssnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai czukrászda, Jósza és Jóna drogueriájában.

Vetőgépek teljesen kijavítva felelősség mellett potom arban, részlet fizetésre is kaphatók Ráhmer Sándornál Piacz-utca 26. Nagytrafik udvar.

Gummi és rézbélyegzők, festékpárna, pecsetnyomó, számozógép és izléses nyomtatványok legelőnyösebben beszerezhetők az Első debreczeni rugyanta-bélyegző gyár és nyomdában Simonffy-utca 5. sz.

Házak és szállók kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók Nagy Lajos irodájában Csapó u. 13. sz. Telefon 335. (Tiszt urak és földbirtokosok részére kényelmes házak, istállóval.)

Vasestergályozást, vasgyalulást, gépjavítást a legolcsóbban vállal Preiszler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz-utca 22.

Csakis mézédés csemege szállót vásároljunk kilogrammonként 16 krajczár (koraranként házhoz szállítva) kapható Merkli Ferencz néli Fűvészkert u. 14. Telefon 374.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula óras és ékszerészénél Debreczen, Piacz-utca 42.

Bodegának kitűnő helyiség, 6. m. széles, 10 m. hosszú kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kitűnő új módszer szerint készít és javít villanycsengőt Krausz Kálmán bádogos Hatvan-u. 2. sz.

Hol vásároljunk szivarka hüvelyt? Merkli Ferencz néli Fűvészkert-u. 14. mert ott van a világhírű „Progress” egészségi szivarka hüvelygyár képviselete és főraktára s csak ott kapható 100 db. valódi „Progress” egészségi hüvely 10 kr. King 8 kr. Ambre 12 kr. Rákóczy 14 kr. minden hüvelybe nicotin fogó van. Telefon 374.

Mesés olcsó árak. Végkiarúsítás üzletfelosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiarúsítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félíngyen!

Okleveles tanítónő, Polgári és elemi tanulók tanítását a német nyelvből is elfogadja házáknál vagy lakásán. Czime Csapó-u. 81.

Egy jó családból 14-15ves fiu tanulónak élvétetik Slachta Janos fűszer- és vasüzletében H Nánáson.

Köszvényről és csuznál használjuk egyedül a híres királybalzsamot, mely legújabb szer minden külső és belső fájdalmak ellen, tehát minden háznál tartani kell. Egy nagy üveg utasítással 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Koszu h-utca „Arany egyszarvu” gyógyszer-tar.

Jó családból való fiu üveges tanulónak felvétetik Blattner József Csapó u. 1. sz. a.

Elegánsan butorozott szoba előszobával zenede mellett Csapó-utcán kiadó. Értekezhetni Piacz u. 12. a papirüzletben.

Fűszer- és vegyes szakmában jártas kereskedőseged kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Fix fizetés és jutalékra ügyes fiatal ember felvétetik. Kauczióval rendelkező előnyben részesül. Bővebbet Piacz u. 12. a papirüzletben.

Pénzkeölcsön azonnal 4, 5, 6 százalékra mindenkinek. minden összegben adóslevelekre, váltókra, kötvényekre, életbiztosításokra, zálogtárnyakra, részlet visszafizetésre is. G. Löllhöffel, Berlin W. 35. Visszbélyeg.

Kitűnő uradalmi tej házhoz szállítva literenként megrendelhető Simonffy u. 59. szám alatt.

Egy a varrásban és szabászatban jártas kisasszony azonnali belépésre felvétetik Schweitzer Testvérek czégnél, Debreczen Piacz-u. 56.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe felvételnek Deák Ferencz-utca 22.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon-szám 168.

Egy bittanhallgató bármily tanítást elfogad. Czim a kiadóban.

Próba kisasszonynak aki a varrásban is jártas, csinos magas alak azonnal felvétetik Halmágyi-féle felöltő áruházban.

Horváth Ferencz

uri szabó

DEBRECZEN, Szentanna-utca 6. sz.

Nagyérdemű közönség!

Van szerencsém szives tudomásra hozni, hogy miután mint szabász 11 évig voltam a helybeli Schwarz B. czégnél alkalmazva és itt bő alkalmam nyílt n. é. közönség igényeit minden tekintetben kiismerni, helyben **Szentanna-utca, 6 (Zivuska féle házban)** egészen új és moderna

szabó üzletet

rendeztem be, hol bel- és külföldi szövetekből dus választékú raktárt tartok, melyekből a legjutányosabb arban pontos kiszolgálás mellett készítem mérték szerint a legdivatosabb u. öltönyöket.

Azon reményben, hogy a nagrabecsült uri közönség szives rendeléseivel szerencsételtet fog, vagyok jöndulatu pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

HORVÁTH FERENCZ, uri szabó

Szentanna-utca 6. szám.

Miután üzletem mellett alkalmas szabóműhely is van, — javításokat és tisztításokat is elfogadok pontos kivitel mellett a legjutányosabb ában.

NAGY LAJOS

irodája

Debreczenben Csapó-u. 13. sz.

A mezőrendőrkapitányság mellett. Telefon 336.

Ökmányszerző vállalat. Megszerez nagykorúsítási nőstülési, örökbefogadási, névmagyarosítási, ipar, mindennemű katonai és hatósági, Erkölcsei, Szegénységi és Váloperekhez szükséges mindennemű bizonyítványokat a Remington írógépjén mindennemű írásmunkákat készít.

Incesso Intézet. Beszedi a kintlevő tartozásokat rövid idő alatt.

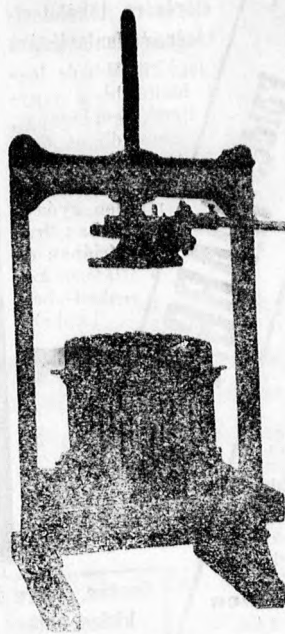
Magánkutató privát detectív-vállalat. Mindennemű családi ügyekben adandó megbízatást elfogad és egyéb nyomozásokat és családi megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett eszközöl.

Általános Adásvételi és Házasságközvetítő Iroda Tassék a Csapó-u. 13. sz. ház végén kifüggesztve levő saját hirdetési tábláimat megtekinteni, ahol is eladó földek, házak, szállók és házasságadó egyének állandóan felsorolva és kifüggesztve vannak.

A vállalat tulajdonosa Nagy Lajos volt ügyvédsegéd, kinek szakavatottsága és feltétlen megbízhatósága mellett legfényesebben tanuskodnak Debreczen város polgármesteri hivatalától, kir. Törvényszék, Vizsgálóbíró, kir. Járásbíró, dr. Kardos Samu, ur. Szőlős Dezső és dr. Király Péter ügyvéd uraktól nyert szolgálati bizonyítványai, ahol is több mint 8 éven keresztül működött mint fogalmazó segéd s ki a debreczeni kir. Törvényszéktől kir. bírósági végrehajtói oklevelet is nyert.

Hivatalos órák mindég. (Jelszavam: „Mindég ébren!”)

„Ursus” a legökéletesebb vasgerenda szerkezetű szabadalmazott borsajtó felsőnyomással, a törköly egy darabban vehető le. A must vasrészekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése kizárva. Legmagasabb nyomóképesség. **Honi gyártmány.**

Budweiseri és honi gyártmányu **porcellán** valamint meidinger-köpeny és öntöttvas **kályhák**, minden szerkezetű vas- és porcellán burkolatú **konyhák.**

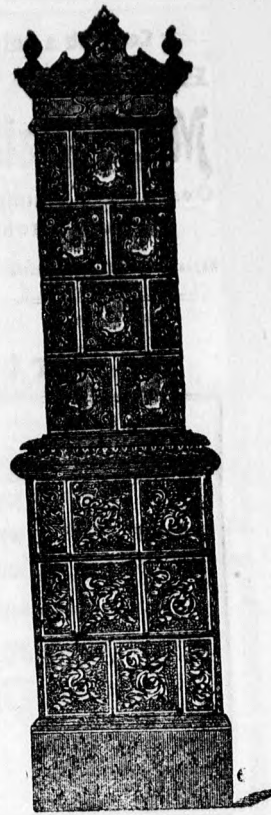
Vadászfegyverek és felszerelések, revolverek, hüvelyek és töltények. **Lőpor**

áruda. Ujdonság! **Browning** rendszerű ismétlődő fegyver 1903. minta. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula

DEBRECZEN,
Piacz-u. 20. 27.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a bekövetkező őszi időnyre

saját készítésű cipőkből

nagy raktárral állok rendelkezésre.

Felhívom a t. közönség figyelmét **uri-, női és gyermek cipőimre**, valamint **iskolás fluk** részére készített erős cipőkre.

Dus választékot tartok izléses baba cipőkben.

Kiváló tisztelettel

CZICZÓ LAJOS cipész,
Piacz utca 12. Stenczinger ház

Szőlővessző!

A világhírű

„Delawáre“

adja a legjobb bort!

**A phyloxeraának ellent áll!!!
Oltani, permetezni nem kell!!!**

A szőlészet kincse.

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok

méréselt áron kaphatók!

|| Nagymennyiségű sima és gyökeres Delawáre vessző eladás. ||

Czím:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep tulajdonosok.

— Telep: **Alsó-Segesd.** —

Központi iroda: **Felső-Segesd, Somogy m.**

Új ékszer-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy **Piacz-utca 55. sz. a.** a Hungária tőzsorzedságában fővárosi mintára elegánsan berendezett

ékszer-üzletet

nyitottam. Midőn e körülményre a n. é. közönség b. figyelmét felhívom, kérem hogy engem mint helybeli régi ösmerős szakembert b. pártfogásában részesíteni és új üzletemet megtekinteni méltóztassék. Kiváló tisztelettel

Rose Dezső

ékszerész, **Piacz-utca 55. sz. alatt.**

Nem végeladás!!

legújabb divat szerint készült jó

férfi, fiu és gyermekruhák

utólérhetetlen olcsó árban vásárolhatók

Frank Rezső

Debreczen legnagyobb ruhaárházában, a „Bika” szálloda mellett.

Ezen óriási vállalat készlete túlnyomó részét itthon készítetteti és rendkívüli nagy forgalma által a t. vevőközönségnek a legelőnyösebb vételt nyújtja

A nagy készletből néhány cikk felemlítendő:

Őszi férfi öltönyök:

Jó chewiot öltöny	14 K.
Erős viselő öltöny	20 „
Elegáns kamgarn	24-26 „
Legújabb angol chewiotból és feljebb	28-30 „

Átmeneti felöltők férfiak részére:

Divatos chewiot	18 20, 22 K.
és feljebb.	

Gyermek öltönyök:
(3-tól 12 évesek részére)

Tartós lodenből	5 K. 50
Kitűnő chewiotból	6 „
Zsolnai lodenből	9-10 „
Gyönyörű újdonság és feljebb.	11-12 „

Téli felöltők gyermekek részére:

9, 10, 12 K.

és feljebb.

Fiu öltönyök:

(13-18 éves növendék részére)

Jó chewiot öltöny	8 K.
Tartós iskola öltöny	10-11 „
Legújabb kamgarn	12-14 „
Különlegességek angol chewiotból	18-20 „

és feljebb.

Növendék téli felöltők:

14, 16, 20 K.

és feljebb.

Oriási szövetraktár mérték utáni megrendelésekre.

Legjobb a valódi
ELEFANT
Mosó Sziksó.

Ovakodjunk a hamis, érték-
telen utánzatoktól.

Kapból minden jobb fűszerkereskedésben. **Elefánt védjegy.**

Értesítés.

Handwritten text:
Tisztelt úr!
Tisztelettel értesítjük, hogy a
Mosó Sziksó és a híres Elefánt-
mosó sziksó...
Köszönjük a megismerését és
a megrendeléseit.
Földes Margit

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket
4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt
váltókra, kötelezvényekre, értékpapí-
rokra, valamint helybéli és vidéki pénz-
intézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad
vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalno-
koknak.

Törlesztéses kölcsönök
földbirtokokra és házakra

Vesz és elad
Értékpapírokat, nevezetesen bel- és kül-
földi járadékokat, zálogleveleket, sors-
jegyeket, részvényeket a legkedvezőbb
napl árfolyamon.

Raktárvállalata elfogad árut beraktá-
rozás czéllából és arra előleget is nyújt
a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szí-
vesen szolgál
az intézet ügyvezetője.

Legjobb
szépség-
szer!
Hölgyek
részére nélkülöz-
hetetlen!

ANŐI SZÉPSÉG

előérésére, tökéletesi-
tésére és fentartására
legkitűnőbb és leg-
biztosabb a vegy-
tisztá, sem higanyt,
sem ólmot nem
tartalmazó, telje-
sen ártalmatlan,
minden gyógy-
szertárban, dro-
gériában és
illatzer-ke-
reskedésben
kapható

Földes MARGIT-CRÈME

Ezen világhírű
szépség-
szerben a
eltávolított
szépség-
sértőt, pattan-
ást, miteszert
és más minden
bőrhibát, sőt rán-
csokat, hímő-
helyeket is, az
arctól fehérré,
simává és üdévé
varázsolja.

Ára: kis tégely 1
kor., nagy 2 kor.,
Margit-hőlgypor (3-
félő színben) 1,20 k.,
Margit szappan 70 fill.,
Margit fozpép (Zahn-
pasta) 1 kor., Margit
arcvíz 1 kor.

Postán utánvétellel vagy
a pénz előzetes beküldése
után küldi a készítő:

Földes Kelemen
gyógyszerész, Arad.

Debreczenben: Balázs Ö., Grósz
Nagy F., Jóna és Jóna L. Kovács
N. Mihailovits J. Mu. akózi L. nál.

Csodás, gyors és
biztos hatású.

Törv. védve.

Ovakodjunk után-
zatoktól!

**Blousok, alsó szoknyák,
kötények**

női- és férfi fehéreneműek,
nyakkendők, gallérok, ké-
zelők és zsebkendők

legnagyobb raktára

Márton Gyula

divat- és rövidaru üzletében
Piacz-u. 9. sz. Csanak-ház.
Csipkek, szallagok, himzések nagy
választékban.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bármilyen küldünk egy próbát
a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban
egyfórmán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint
a világ minden szöbeszede a tar-
tózkodásról, mert csodahatása el-
lenszenvessé teszi az iszákosnak
a szeszes italt. A COZA oly cse-
desen és biztosan hat, hogy azt
feleség, testvér avagy gyerme-
gyaránt, az ivónak tudta nélkül
adhatja és az illető még csak nem
is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit, béki-
tette ki ismét, sok sok ezer férfit
a szegény és becsatlenségtől meg-
mentett, kik ké őbb józan polgá-
rok és ügyes üzletemberek lettek.
Temérdek fiatal embert a jó utra,
és szerencséjéhez segített és sok
embernek életét számos évvel
meghosszabbította.

Az intézet mely a COZAPOR
tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba
adagot és egy köszönd írásokkal telt könyvet díj és
költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyő-
ződhesen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az
egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviseleink ki szerünket raktáron tartja és az
bárkinek díjmentesen egy könyvet ad a következők
Balázs Ödön gyógyszerész ur.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg
Debreczen kívül lakók egyenesen Londonba intézzék!

INGYEN PROBA 38. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és
küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér levelezőlaponk
10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 38.),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű
nyelviskolája.

Francia, német, angol
nyelv és irodalom os-
tály- és magánoktatás

külön uri-, hölgy- és
gyermekkursusok.

Felvételek ideigl. :
Simonffy-u. 42. sz.
Naponta d. e. 11-12, d. u. 5-6.
Szabályzatokat kivánatra ingyen és bérmentve

Szőnyeg vásár!

A raktáronkon lévő szőnyegek nagy
részét

Mélyen leszállított áron
arcsítjuk el.

Különsen ajánljuk elsőrendű minőségű
Brüsszeli szőnyegeinket
igen szép mintákban, melyek 3 frt 20
kr. helyett 1 frt 80 kr. ért kaphatók.
Nagy mennyiségű maradék szőnyegek
minden fajból
letemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak
néhány hétig tart.

Szabó Lajos fiai cégnek
Debreczen.

Hydraulikus sajtók

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy
üzem számára.

2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor- gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat
késhajtásra, borcsiszológépeket,
szerkezzel, fa- vagy vastá-
nyérral.

Gyümölcs- és
szőlő-őrleket,
bogyozógépeket
Gyümölcs-auszaló-készítőköt

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességeket a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.
különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.
Köpes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejkorán keretnek

Alapítva 1875. Több éremmel kitüntetve.

Butorraktáram

tulhalmazottsága miatt, évtizedek óta
kittünő hírnévnek örvendő
cs. és kir. udvari

butorgyáram

elismert elsőrendű készítményeit a leg-
olcsóbb árak mellett ajánlom a nagy-
érdemű vevőközönségnek.
Költségvetéssel és mintákkal kívánatra
díjmentesen szolgálók.

Schwarz Vilmos

Debreczen, Piacz-u. 71. szám.

A vegyileg megvizsgált, amellét hatóságilag
az arcbőrre ártalmatlannak talált

Szörvesztő

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemet-
len arczszőrt gyökereitől, a nélkül, hogy az
arcz bőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak meg-
adja az üdeséget, finomságot és simaságot. Ára 7 kor.
Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánáét mellett
eszköztől

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Hollandi gyomorcsépp

a legkittünőbb háziszer minden-
nemű gyomorfájsnál, gyomor-
görgésnél, emésztési zavaroknál.
Használati utasítás mellékelve min-
den üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható
oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni
mennek, vagy akik tanyákon vagy
kis faluban tartózkodnak, hol baj
esetén orvosi segítséghez azonnal nem
juthatnak.

1 üveg „Hollandi csépp“ ára 40 fillér.

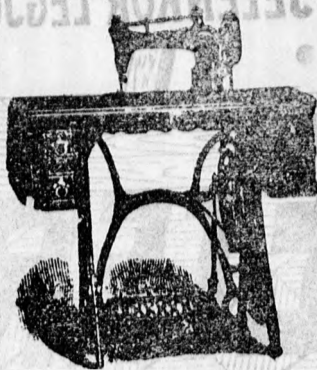
Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECZEN, városházzal szemben.

ROSENBERG és HAMMER

villanyműszerészek. Varrógép- és Kerékpár raktár.

Alant jegyzett ezek a maga nemében azon páratlan
kedvezményt nyújtja mindazoknak, kik varrógépet vá-
sárolnak, hogy **teljesen ingyen** minden utánfizetés
nélkül kitaníttatja a divatos női szabászatban.

Alkalma van mindenkinek **teljesen ingyen**
hozzá jutni a legdivatosabb női ruha, valamint a fehér-
nemű szabászatához és a legökéletesebb szabásmintákat
szintén díjmentesen adjuk.

Vidékiek 8 nap alatt kitaníttatnak.

Raktáron tartunk **családi Singer, karikahajós, vi-
branting és iparos gépeket** a legolcsóbb árak és ked-
vező fizetési feltételek mellett.

Minden varrógépért 8 éves jótállást vállalunk.

Szabadalmazott himzőkészülék minden gépre alkalmazható.

Tisztelettel

Rosenberg és Hammer

DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz.
A nagytemplom mellett.

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér „Répáti“ gyógsavanyúvizet Magyarország giesshüblije! Ize és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavallat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek min-
dennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok, a
hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérsze-
génység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógsavanyúvizet üveggel együtt **32 fillér.**

üvegeket visszavesszük: **12**

1/2 lt. „Répáti“ gyógsavanyúvizet üveggel együtt **23 fillér.**

üvegeket visszavesszük: **7**

Főraktár Debreczen és vidékére:

Weisz Andor, Csapó-u. 1.
Telefon 332.

Urosházi Kenyér sütőde és Élelmezési Csarnok

Ajánlja finom chasselas- és paszatatúti
csemegeszőlőjének kilója 20 krajczár,
kosárvételnél házhoz szállíttatik.

Viszonteladóknek árkedvezmény.

Nemes faj dinnyék és körték.
— Naponta friss uradalmi vaj. —

Bächer Rudolf

kizárólagos
szabadalmazott ekegyár.

Melichár Ferencz

kizárólagos
szabadalmazott vetőgép-gyár.

Ajánlja Sack rendszerű eredeti **Bächer ekeit** elpusztíthatatlan aczélféjekkel. — Melichár páros soru
„**Unikum Drill**“ sorvető gépeit

szabadalmazott kikötő készülékkel, répavágóit, szecsavágóit, járgányait és egyéb gazdasági gépeit. 3 abroncsosa
ellátott és kiválóan jó „mabille“ rendszerű borsajtóit kettős nyomószervekkel, nemkülönbön kütünő szőlőzúzóit

Kizárólagos képviselő **Ráhrer Sándornál** DEBRECZENBEN,
és gyári raktár: **—** Piacz-utca 26. Főtráfi-udvar.

Ugyanott teljesen kijavított, használt vetőgépek melyek az év folyamán Unikum Drill gépeink eladásánál többi
helyről cserébe vétettek, a legolcsóbb árban, és a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett kaphatók.

